

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évt. 118. szám

Szombat, 1927. május 28

Anglia és Franciaország küzdelme a kommunista agitáció ellen

Németország semleges marad

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az alsóház — amint ismeretes — ma hoz végleges döntést a diplomáciai viszonyokról Oroszországgal való megszakítása ügyében. Az angol munkáspárt elhatározta, hogy a mai ülésen az alsóházban nem nyújt be bizalmatlansági javaslatot, azonban a kormány ellen szavaz. A munkáspárt kifejezésre juttatja, hogy a kormány eljárását, elhamarkodottnak tartja. Kívánja, hogy az ügyet bírói úton vizsgálják meg, mielőtt végleg elhatároznák a szakítást Oroszországgal.

PARIS. A kamara mentelmi bizottságában Barthou miniszter kijelentette, hogy Doriot képviselő és más kommunista képviselők ügyében a kormány teljesen egyetért és szolidáris. A Doriotról beszerezett okmányok leírják, hogy minő hadjárat folyt Kína és a francia protektorátus lakosainak fellázítására. — Folytonos és tervszerű hadjáratról van szó azzal a bevallott céllal, hogy a nemzeti véderők fellázítására szervezetet létesítsenek.

A kamara most dönt az illető képviselők immunitása ügyében.

BERLIN. A Deutsche Zeitung kivételével valamennyi lap hangsúlyozza, hogy Németországnak az angol—orosz konfliktusban meg kell őriznie szigorú semlegességét. A Lokalanzeiger szerint alig valószínű, hogy az ellenségeskedés tulmenne a gazdasági küzdelem határára. Németországnak mindent el kell követnie annak megakadályozására, hogy az angol—orosz ellentétek az erőszakosságig fokozódjanak. A Germania szerint Németország számára szóba sem jöhet más megoldás a teljes semlegességnél.

A szovjet hidegvérrel vár

MOSZKVA. Az Izvesztija Baldwin alsó házi nyilatkozatáról írva hangoztatja, hogy a szovjet hidegvérrel várja be a dolgok fejlődését. Az elszigetelésre irányuló kísérletek eddig még mind meghiúsultak. Az angol—francia szovjetellenes szövetség létrejötte nem valószínű, mert a jelenlegi viszonyok közt nincs visszhangja ennek a francia politika

vezetői körében. A konzervatív kormány az angol—orosz üzleti és hivatalos összeköttetéseket lerontva, a saját romlásán dolgozik.

A francia lapok már beavatkozásra izgatnak

A párisi sajtó élénken foglalkozik az angol—orosz konfliktussal. Egyes lapok

már hajlandók volnának arra, hogy Franciaország beavatkozzék az angol—orosz konfliktusba.

Hiszik, hogy a francia kommunista képviselők ellen lefolytatott vizsgálat anyaga elegendő ahhoz, hogy

Franciaország is szakítson Moszkvával.

Ezt a feltételeket azonban mértékadó helyen még nem erősítik meg. A kommunista képviselőket elsősorban antimilitarizmussal vádolják, különösen Doriot képviselőt, aki a francia gyarmatokon nyíltan elszakadásra bátorította a bennszülötteket.

Az orosz ügyvivő Baldwin adatait hamisítványoknak mondja

LONDON. Az orosz diplomatáknak és a kereskedelmi delegáció tagjainak nyolc-tíz napot engedélyeznek az elutazáshoz, miután pén teken átnyújtják Moszkvában a jegyzéket.

A londoni szovjetügyvivő hosszú nyilatkozatot adott, igyekszik ellentmondani Baldwin adatainak, s azokat hamisítványoknak bélyegzi.

A moszkvai Izvesztija a kormányhoz közlő lap hangsúlyozza, hogy a szovjet az angol—orosz diplomáciai viszony megszakítása ellenére ragaszkodik ahhoz, hogy az angol kereskedelmi cégekkel szemben fennálló kötelezettségek kifogástalanul teljesíthessenek. Általában a moszkvai sajtó meglehetősen nyugodtan és nyugalomra int.

Bezárták a parlament rendkívüli ülését

A szenátusban Gradisteanu felszólalt a brassói beltelkek kisajátítása ügyében

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara és a szenátus tegnapi ülései az utolsók voltak a május tizedikén megnyitott ülészakban, s alig valószínű, hogy a román törvényhozás ősz előtt még egyszer összeüljön.

A kamara délelőtti ülésén Voicu Nătescu brassói képviselő figyelmeztette a hadügy-minisztert, hogy a postógyárosok nem tartják be a miniszteriummal kötött szerződések feltételeit. Krakalin a radautzi ménesnél követett visszaélésekről beszélt. Lupu tudomására hozta a parlamentnek, hogy a máramarosai román lakosság éhínséggel küzd. Még több kisebbjelentőségű felszólalás után áttértek a napirend tárgyalására: az agromontestületekről szóló törvény tárgyalására, amelyet Brătianu Vintila felszólalása után elfogadtak. A délelőtti ülés ezután véget ért.

A délutáni ülés

nagyon rövid volt. A megnyitás után Goga miniszter felolvassa a királyi kéziratot az ülészak bezárásáról. A királyi kézirat a következőképp hangzik:

Képviselő urak!

A törvényhozótestület rendkívüli ülészaka befejezve munkásságát, köszönetet mondok ezért a munkásságért, s hiszem, hogy a következő rendes ülészakon befejezik a megkezdett munkát. A rendkívüli ülészakot befejezettnek nyilvánítom.

Ferdinánd.

Az ülés mindössze egy negyedórát tartott.

A szenátusban

szintén napirend előtti felszólalásokkal kezdődött az ülés, amelyeknek során Jon Gradisteanu szenátor a brassói beltelkek kisajátítása ügyében szólalt fel, s beszédét a belügy és a földművelésügyi miniszterhez intézte. A város sétaterének valamint a postarétnak kisajátítását, amely területek a város legszebb részei és a Kárpátoknak egyik legsillogóbb ékszerai, meg kell akadályozni, mert az a vandalizmus csúcspontja volna, ami nem felel meg az ország kulturális magaslatának és civilizációjának s be nem vallott célokat hajszol.

Ezután elfogadják a fizetések harmonizálásáról szóló javaslatot, majd Coanda elnök a király teljes gyógyulását kívánva, bezárja a szenátus ülését.

A legközelebbi ülés október tizenötödikén délután három órakor lesz.

Szabadzónát kap Lengyelország valamennyi kikötőben

BELGRAD. A jugoszláv lapok tudósítása szerint a varsói kormány óhajára a jugoszláv kormány hajlandó a lengyelek számára valamennyi Adria-kikötőben szabadzónát biztosítani. A dalmáciai kikötők tanulmányozására kiküldendő lengyel bizottság munkáját Susákon fogja megkezdeni.

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A zürichi tőzsde zárva.

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	167.50 lej
100 lej 2.6 1/2 shilling	1 angol font	816 lej
100 lej 3.44 pengő	1 pengő	29.30 lej
100 lej 2.52 aranyárka	1 márká	39.85 lej
100 lej — cseh kor.	1 cseh korona	4.9 lej
1 svájci frank 32.35 lej		

Terménypiac:

Bra i l a: Az irányzat szilárd. A tengeri ára a külföldön folytonosan esik. Árak: árpa 65 lej, Buza 830-850 lej, tengeri 430.

Liverpool: Buza szilárd Májusi 11 1/4, októberi 10.8.

Chicag o: Buza szilárd. Májusi 146 1/4, júliusi 141 1/4, szeptemberi 139 1/4.

Budapesti terménypiac:

Barátságos. Buza 34.25-34.50, rozs 30.50-30.75, zab 25.80-26 takarmány árpa 27.50-28, tengeri 22.30-22.50 pengő.

A közönség megkívánja,

hogy a kereskedő hirdessen. Nemcsak az eladás technikája fejlődik, hanem a vásárlásé is: a hirdetés az áru bemutatkozása és a közönség nem áll szóba ismeretlen áruval. Miért is venné meg azt, amit a tulajdonosa sem mer a versenybe bevinni. A Brassói Lapokban való hirdetésnél nincs jobb módja az áru bemutatásának, mert a Brassói Lapok a legállandóbb, leghivebb és legszélesebb körű vásárlóközönséget jelenti a kereskedőnek. Hirdessen a Brassói Lapokban!

Befejezték a magyar-olasz vegyes döntőbíróági tárgyalásokat

Huszezer lírán aluli tartozásokat az olasz kormány a lefoglalt magyar vagyonok terhére intézi el

TRIESZTI. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar-olasz vegyes döntőbíróági tárgyalásokat Magyarországra kedvezően befejezték. Az egyezményeket Mussolini és Sztjerényi József báró írták alá.

A tárgyalások során megállapodtak abban, hogy a kisebb olasz hitelezők, akiknek követelése huszezer lírán alul vannak, ügyüket ne vigyék a vegyes döntőbíróág elé, ezeket az olasz kormány intézi el a lefoglalt magyar vagyonok terhére. Körülbelül háromszáz ilyen követelésről van szó.

A hadikölcsönökre nézve Magyarország kijelentette, hogy azokat nem fizeti.

A budapesti bankok és fiumei fiókjaik közötti viszonyra nézve úgy állapodtak meg, hogy Magyarországon lakó hitelezővel vagy adóssal szemben nincs helye valorizálásnak ellenben fiumeiékre szemben igen.

Még több apró kérdést tisztáztak. Római körökben jó benyomást keltettek a fiumei események, és főként Sztjerényi báró előzékenysége.

Tendenciózan elsülyeszti iskoláink nyilvánossági jogát

Néhány nap múlva megkezdődnek a vizsgák, de a közoktatásügyi minisztérium még nem döntött a nyilvánossági jogokról — Amíg a választási ígérek eljutnak odáig...

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy a magyar egyházak sőt a magyarság egyeteme már hosszú évek óta milyen elkeseredett küzdelmet folytat a felekezeti iskolák nyilvánossági jogáért. A Magyar Párt, amely a mai kormánnyal az ugynevezett választási paktumot megkötötte, az államsegély kérdésén kívül éppen a nyilvánossági jogok problémájára fektette a legnagyobb súlyt, ami természetesen is, hiszen ez a kérdés az egész kisebbségi oktatás alapvető bázisa, melynek kedvező vagy kedvezőtlen eldőlé az erdélyi magyarság szempontjából szinte felmérhetetlen jelentőségű.

A választások idején, amikor az ígérek és biztosítások sült galamb módjára repültek, a kormány a nyilvánossági jogok kérdésében is igen engedékenynek bizonyult, s számtalan, nem egyszer miniszteri ajakról elhangzó kortesbeszéd helyezett kilátásba azt, hogy felekezeti iskoláink végre meg fognak szabadulni ezerféle békóktól. Sőt a kormány gyakorlati tanujelét is adta annak, hogy nem csupán üres szavakról van szó s miután a választások ideje körülbelül egybeesett az évvégi vizsga idejével, rendeletet adott ki, mely az összes felekezeti iskolákat felhatalmazta, hogy ugyanolyan körülmények között vizsgáztathassák növendékeiket, mintha nyilvánossági joguk teljesen rendben volna. A rendelethez fűzött magyarázat pedig, hogy ezt a felemelő aktust haladéktalanul követni fogja a végleges és kedvező elintézés.

Egy kis szabadossággal szólva, az egész Erdély örömmámorban uszott. Hogyne, hiszen a nyilvánossági jogok megvonása egyet jelentett a kisebbségi oktatás lassu, de biztos elsorvadásával. Kettős megterhelést jelentett az, hogy diákjainknak egyrészt idegen bizottságok előtt kellett vizsgáznunk, ami pedagógiai szempontból is abszurd dolog, másrészt az, hogy az amugy is a végtelenségig igénybevert szülőknél ezekre a szomorú eredményű vizsgálatokra külön díjakat kellett kiízzadnunk. Nem is lehetett ilyen körülmények között csodálkozni azon, hogy régi, nagyhirű kollégiumaink elnéptelenedtek és már igen közcsőrt fenyegette őket a teljes anyagi csőd veszélye.

Választások után

Azonban ez az öröm, mint már annyiszor más esetekben is, igen korainak bizonyult. A választások után, mikor a Magyar Párt már százszázalékosan eleget tett kötelezettségeinek, ellanyhult a kormány kisebbségi buzgalma s az ígérek beváltása a jó-

vó reményeinek távolába tolódott. Amint a kormány megszerezte a szavazatok 65 százalékos többségét, a közoktatásügyi minisztérium újabb rendeletet adott ki, melyből kislult hogy a nyilvánossági jogokra vonatkozó választási intézkedés nem volt egyéb kortesfogásnál, amennyiben az enyhítő intézkedések csupán egyetlen egy tanév befutó vizsgálatára vonatkoztak. Kifejtette ez a rendelet, hogy a nyilvánossági jogok kérdése mindaddig ismét függőben marad, míg a Consiliu Permanent végképpen nem határoz a beadandó kérvények sorsáról.

Ezután a meglepetés után az egyházak megkezdették az ismert kálváriajarást, hogy valamiképpen kieszközöljék a végleges határozatot. Azonban egyebet nem tudtak elérni, minthogy állandóan újabb és újabb dátumokat kaptak. Eredetileg úgy volt, hogy a Consiliu Permanent még a múlt év decemberében meghozza döntését, majd ez az időpont január elejére, később pedig februárra tolódott. Végül március elején az egyházak újabb beadvánnyal fordultak a közoktatásügyi kormányhoz, rövid idővel ezelőtt pedig gróf Bethlen György pártelnök vezetésével népes küldöttség járt közbe, anélkül azonban, hogy bármiféle eredményt sikerült volna elérni.

E pillanatban az a helyzet, hogy jóllehet már csak rövid néhány nap választ el bennünket az évvégi vizsgáktól, a nyilvánossági jogok kérdése még mindig elintézetlen, sőt súlyos gyanúok vannak arra, hogy az életfontosságú kérdésben tendenciózus elsülyesztési szándékok érvényesülnek.

Lehát a bőkezű választási ígéretektől eljutottunk már addig, hogy a legkomolyabb aggodalmakat kell táplálni afeől, hogy azokat a bizonyos jogokat általában megkapjuk-e, s az egyházak hivatalos kiküldöttjei az illetékes szervektől valódi dodorai feleleteket kapnak.

Négy középiskola

Tegnapelőtt Bukarestbe érkezett a kisebbségi egyházak megbízottja, aki négy felekezeti középiskola nyilvánossági jogában járt el a minisztériumban. Ez a négy iskola: a zilahi református Wesselényi-kollégium, a szatmári ref. főgimnázium, az aradi katolikus főgimnázium és a kolozsvári református leánygimnázium. A megbízottaknak Nae Dumitrescu, az ismert nevű vezérfelügyelő, aki a közoktatásügyi minisztériumban tudvalevőleg a liberálisok exponense, kijelentette, hogy a zilahi, a szatmári és az aradi gimnáziumok aktacsomója csak most került a Consiliu permanent elé, azonban a kolozsvári leánygimnázium

iratai még fel sem érkeztek a minisztériumba.

Ezután a nyilatkozat után jogosnak kel ítéltünk azt a türelmetlenséget és bizalmatlanságot, amivel az erdélyi magyarság az egész választási paktum kérdését kezelte. Ugyanis

ha a nyilvánossági jogok ügyét csak most terjesztik az illetékes testület elé, amikor már az iskolák körmére égett a gyertya, s ha a kolozsvári leánygimnázium aktái még most sem érkeztek meg a minisztériumba, akkor ezt valóban nem lehet másra magyarázni, hogy akár az alsóbb, akár a felsőbb közegek közreműködésével

tendenciózus elsülyesztési szándékok odázzák el ezt a magyar szempontból életjelentőségű kérdést.

Az egyházak teljesen tanácstalanul állanak szemben ezzel a huzavonával, melynek az az árnyoldala is meg van, hogy erősen lerontja

az államsegély

értékét is. Ugyanis az államsegély, melyet eddig ugyancsak ígérekben kapott meg a magyarság, szervesen összefügg a nyilvánossági jogok ügyével. Egyik a másik nélkül csak kevés értéket reprezentál, hiszen az anyagilag legjobban szituált iskola se mutathat fel valami különös eredményt, ha növendékei a legkésebb körülmények között idegen bizottságok előtt kénytelen vizsgáztalni. Valamint teljesen meddő az iskolák tevékenykedése akkor, ha megkapják a nyilvánossági jogot akkor, amikor anyagilag hiánban vergődnek.

Az erdélyi magyarság fokozott figyelemmel lesi, hogy mi lesz iskoláink sorsa s semmiképpen sem akarja feltételezni azt, hogy a kormány egyik kezével elveszi azt, amit megadott a másikkal. Közvetlenül a vizsgák előtt jogait elvárhatják a nagyhirű magyar középiskolák, hogy ezuttal már véglegesen nyilvánossági jogaikba iktassák őket, s hogy megszűnjének azok a kétes játékok, melyek egyrészt le akarnak rombolni egy hatalmas kulturális és másrészt szomorú világot vetnek arra a kormányzati rendszerre is, mely hasonló politikai sakkhuzásokat megenged.

Újabb kölcsönt ajánlottak fel Romániának

A kölcsönt azonban feltételek teljesítéséhez kötik

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lepadatu pénzügyminiszter Berlinben tárgyal a román kölcsön lebonyolításán. Hír szerint a Diskontogesellschafttal egyetemben egy amerikai konzorcium egy kétszáz millió arany márkás újabb kölcsönt ajánlott fel Romániának. A felajánlók azonban ezt a kölcsönt csak abban az esetben hajlandók adni, ha Románia a háború előtti román járadék ügyében megegyezést létesít.

A népszövetségi ligák bizottsága ülést tartott Berlinben

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetségi ligák bizottsága ülést tartott Berlinben. A tanácskozáson elfogadták a nemzetközi munkaügyi intézményeket. A páneurópai kérdés gazdasági vonatkozásainál Peikert Alajos magyar kiküldött javasolta, hogy a kérdést a napirendről levégyék. Az indítványt elfogadták.

A kisebbségi bizottságban Pekár Gyula magyar delegátus bejelentette, hogy a jugoszláviai és romániai magyar kisebbségek megalakították a népszövetségi egyesületeket, egyszersmind kéri a kiküldötték elismerését.

Pnagrei szenátor, román delegátus, hozzájárulva a bejelentéshez kijelenti, hogy az egyesületek megalakulásáról hivatalosan nincs ugyan tudomása, de a maga részéről örömmel üdvözlí ezt a megalakulást.

A bizottság a magyar delegátus bejelentését egyhangulag elfogadta.

Képviselőteket keresünk

Brassó és környékbeli vármegyék részére. Konzum cikkekkel lerakatot is vállaltunk „TRANSPAL” kereskedelmi vállalat.

BRASOV, Căsuța postală 70.

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Feltételeket lásd az „Apróhirdetések” rovat elején.

Szörnyű bünténynek jöttek a nyomára a küküllőmegyei Almakeréken

Egy fiatalember megölte a kedvesét és lefejezte — Egy kutya vezette nyomra a hatóságokat

SEGESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítója.) A nagy-küküllőmegyei Almakerék község csendőrsége egészen véletlenül szörnyű bünténynek jött a nyomára, amelyet még az elmúlt év decemberében követtek el. Egy fiatalember hihetetlen vadsággal és ember-telenséggel gyilkolta meg kedvesét, aztán lefejezte, s kertjében a két testrészt külön-külön temette el.

Az elmúlt év decemberében Almakerék közséből nyomtalanul eltűnt a husz éves Holzmann Ágnes. Szüleinek és rokonainak beható nyomozása a leány után eredménytelen maradt, s senki sem tudott meg a lány sorsáról semmit.

Egy különös eset aztán most nyomra vezette a hatóságokat.

Néhány nappal ezelőtt egy kutya a községben elszabadult láncáról s kószálása közben eljutott Kraft Mihály kertjébe. Itt a kertben egy fa alatt kaparni kezdett, s addig kapart, amíg

egy teljesen alaktalan koponyát kapart ki a földből.

Reggelre a hatóságok már tudomást szereztek a kutya leletéről, nyomozást indítottak, amelynek során megállapították, hogy a ház tulajdonosának, a fiatal Kraft Mihály-nak, aki szintén eltűnt a közséből, viszonya volt Holzmann Ágnessel. Ennek megállapítása után felásták az egész kertet és

egy másik helyen megtalálták a meggyilkolt leány törzsét is.

Azonnal tisztán álltak a gyilkosság körülményei a hatóságok előtt.

A leány a gyilkosság előtt elment Kraft-hoz, s felszólította, hogy miután a viszony-nak következményei mutatkoznak, tegye meg kötelességét és vegye őt feleségül. Hogy milyen párbeszéd folyt le kettejük között, azt még nem lehetett megállapítani, annyi azonban tény, hogy

Kraft megölte a leányt, s hogy tettét eltitkolja, s a nyomozást félrevezesse, lefejezte a holttestet, s a két részt kertjében külön-külön temette el.

A két friss ásásba azután egy-egy fát ültetett.

A gyilkosság után Kraft bolyongásra adta a fejét, most azonban különös véletlen folytán még is sikerült Dános állomáson elfogni. Az első kihallgatásnál bevallotta, hogy tényleg viszony volt közte és a leány között. Ő azonban — mondja — nem gyilkolta meg a leányt, hanem az felakasztotta magát, s ő, a következményektől való félelmében, szétvágta a holttestet, s eltemette.

Kraftot az ügyészségre szállították, ahol a vizsgálat végleges befejezéséig fogva marad.

Krenner Miklós dr. válaszol Balogh Arthur dr.-nak

Elismerések, beismerések és mégis fenntartások — Két Magyar Párt rémképe

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) A reformisták legújabb megmozdulásával kapcsolatban a Brassói Lapokban adta le Balogh Arthur dr. értékes és érdekes nyilatkozatát, a reformista-demokráciáról. E tudománya alapján fölépült és megdönthetetlen igazságával valóssággal lesújtó nyilatkozatra Krenner Miklós dr., a reform-csoport elnöke válaszol és az audiatur et altera pars elvére való tekintettel választ az alábbiakban kész-séggel közöljük, még pedig most minden megjegyzés nélkül, de fenntartva a jogot arra, hogy észrevételeinket megtegyük.

Krenner dr. nyilatkozata a következő:

— Balogh Arthur szenátor, volt professzor érvelése a Brassói Lapok hasábjain tökéletesen azonos azokkal a fölszólalásokkal, amelyeket a szervezeti szabályzatot előkészítő bizottság két ülésén az általam képviselt állásponttal szemben kifejtett. S magam is csak azt ismételhetem, amit Balogh Arthur fölszólalásaira a bizottsági gyűléseken válaszoltam. Balogh professzor a fölszólalásaitól hamulatlan logikával s a politikai elmélet terén verhetetlen tudományos felkészültséggel nyilvánította demokratikusnak a reform-csoport kívánságai közül a titkos választás elvét, valamint a választási időtartam rövidítésre szabását, de ugyanakkor antidemokratikusnak minősítette az egyes szervek választásának szűkebb testületekre (szomszédság) való bízását és azt, hogy a foglalkozási kategóriák optikáját; valamint a felekezeti látható képviselőségét kívántuk.

— Akkor röviden csak azt válaszoltam erre, hogy a tudományos elmélet szempontjából

tökéletesen igaza van Balogh Arthur professzornak,

de, becsületes nyíltsággal még azt is hozzá-fűztem, hogy az első látszatra alapvető kívánságaink nemcsak antidemokratikusnak,

hanem reakcionáriusoknak tűnnek föl.

Amennyiben hasonlítanak a szovjet szakszervezeti képviselőséghez és Mussolini tervezett szakképviselési rendszeréhez. Mindjárt kifejtettem azonban, hogy az elmélet és élet, a látszat és a kisebbségi célzat csupán látszólag ütköznek össze. Minden réteget csak úgy lehet bekapcsolni a pártegységbe, ha annak kellő képviselőségéről gondoskodunk, viszonyi ha szűkebbkörű testületre bízunk bizonyos választási funkciókat, ez nem jelenti a jog-szűkítést, csak a szétosztást.

— S lojálisan kijelentettem Balogh professzornak, akit mint embert és mint jog-tudóst is egyaránt mélyen tisztetek — különben őszintén szólva nehézségem volt: közel 10 elsőrendű jogásszal állottam szemben, aki nem vagyok jogász — hogy érvelései teljesen meggyőzőek az elméleti rész tekintetében. Azonban az általam képviselt elemek szívós meggyőződése, s még inkább a kisebbségi érdek és az élet követelő parancsa miatt ragaszkodnom kell ahhoz, hogy a Magyar Párt fölépítésénél vitális szervezeti szomszédságukból induljunk ki és úgy a foglalkozási ágakat, mint a felekezeti elemeket valamely formában testületileg képviselő elemek által kapcsoljuk szorosan a pártszervezetbe.

— Abban is igaza van Balogh Arthurnak, hogy a Magyar Párt régi szervezeti szabálya teljes lehetőséget nyújt a demokrácia szellemének érvényesülésére, csakohy az mégsem érvényesül. A liberális államrendszerek a demokrácia elmélete szerint tökéletesek, a valóságban azonban szűkebb osztályérdekeket képviselnek. Ha a mussolinizmus és leninizmus egyaránt elvirágoztak mondja például a parlamentarizmust, mint a demokrácia elméletét tükröző instrumentációt ugyan annak mondja a demokrácia felfogása is, de azért, mert éppen a demokrácia halt meg benne.

— Balogh Arthur fényes fejtegetéseire most is csak azt válaszolom, hogy

közgyűléseink nem választanak, hanem a választás látszatával ki-neveznek!

Ez történik a legtöbb parlamentben is! A római jogi gondolkodás fejezte ki a legtökéletesebben a látszat és valóság közti különbséget, midőn megkonstruálta a két híres mondatot: Senatores consultant, senatus vult; senatores boni viri, senatus mala bestia. Mert nem lehetséges a kisebbségi szervezetekben a demokratikus lehetőségek ellenére sem érvényre juttatni a demokrácia mérsékelt szellemét, nőt a reform-politika szellemében a lehető lemérsékelt és még további kompromisszumra alkalmas kívánalmak foglaltatnak.

— Nem kellett volna azonban Baloghnak megvédenie a szervezeti szabályzati bizottságot, mi seholsem állítottuk, hogy elodázni kívánta a kérdést. Tökéletesen igaz azonban Balogh szenátornak az a kijelentése, hogy még mindig nem dől el a demokrácia kíván-ságok sorsa, mert hiszen a tagozatok, az Intéző Bizottság és a nagygyűlés nem foglal-

kozt velük. Szent meggyőződésem azonban, hogy a fórumok, amelyek nagyobb mértékben nem más szelleműek, mint a kiküldött bizottság, aligha lesz hajlandó arra, hogy szembenéyezkedjék annak a bizottságnak a felfogásával, amelynek meggyőzőhetlenségét éppen Balogh Arthur fényes fejtegetései árul-ják el. Fogadni mernék Balogh Arthur dok-torral, hogy teljesen sikertelen volna az a szándékuk, hogy a tagozatokban vigyük győ-zelemre elveinket, még akkor sem, ha sok elvarátunkban volna olyan tudás és ész, mint az ő fejében! Ugy van... nem rendelkezünk kellő számú hívekkel, mert ha így volna, úgy nem vettük volna fel reménytele-nül küzdelmünket.

— A szervezeti szabályzat kérdése azért olyan fontos a szemünkben, mert Gyergyó-szentmiklós előtt maga a pártvezetőség tette ezt aktuálissá, másrészt abban a meggyőző-désben voltunk, hogy legelőször

a győzteségünket kell megszü-n-tetni,

mert ez az oka kisebbségi politikánk egész sikertelenségének. (?!?)

— Az egész meddő vita szomorú cred-ménye az lesz, hogy

két Magyar Párt fog szembenállani,

kétségtelenül egyik sem olyan erős, mint-na együtt lennének és kétségen felül egy-más ellen fordítva olyan energiákat, ame-lyeket egyesítve más felé lehetne irányíta-ni...!

Jönnek az öregdiákok

Pénteken este ismerkedő esttel kezdőd-nek az ünnepségek

Az 1837-ben alapított, s most épen ki-lencven éves brassói róm. kath. főgimná-zium immár fogadásra készen várja min-den volt diákját a május 28-i öregdiák-talál-kozásra.

Régi, kopott falai, melyek között az is-kola szent munkája megkezdődött, még áll-nak s ma a jól teljesített kötelesség büsz-ke tudatával néznek az új épületre, mely egy negyedszázad óta fogadja magába a ré-giektől öröklött szeretettel az ifjúságot. S mindakettő: régi falak és új épület mint a jó édes atya kitarja karjait, hogy újra s talán utoljára kecskéhez ölelje mindazokat, akiket kilencven hosszú év alatt egy emberhez méltó munkás élet számára fölnevelni iparkodott.

A meghívók már hetek óta szétmentek a szélrőssa minden irányában s országhatáro-ron túl is, sokan, nagyon sokan felfigyelnek e hívó szóra. Tudjuk, jönni is fognak, akik ezt a mai nehéz viszonyok között megtehetik. Nagy áldozat lesz az bizonyára. Azonban az «alma mater» ezt sokszorosan megérdemli.

Bár senki sem hiányoznék az élők kö-zül. De akármennyien leszünk is, a vallás, faji, nyelvi és társadalmi különbségeket nem kúlató testvéri szeretet fog összekapcsolni mindnyájunkat, amire a mi régi iskolánk tanított mindig bennünket.

A szépnek ígérkező ünnep programja kü-lönben ez:

Május 27-én: az öreg diákok érkezése. Este 8 órakor a Korona-szálló különtermé-ben ismerkedő-est.

Május 28-án: reggel fél 9 órakor gyüle-kezés a régi iskola udvarán. Pontos megje-lenés szükséges, hogy az öregdiákok fénykép-főlvétele megtörténhessék. Kilenc órakor zászló alatt felvonulás a plebánia-templom-ba a szentbeszéddel kapcsolatos hálaadó is-tentiszteletre. Utána az új épület kapujához vonulás. Itt az igazgató üdvözlő az öregdiá-kokat s vezeti őket a tornaterembe, ahol diszkygyűlés keretében üdvözlések és a se-gítő-egyesület megalakulása. Közgyűlés után három csoportban a temetőbe vonulunk, hogy áldozzunk elhunyt tanáraink és diák-társaink emlékének. Délben ebéd tetsző se-rvint.

Délután pontosan fél öt órakor a Redout színháztermében az intézet jelenlegi növen-ékei az öregdiákok tiszteletére előadják Par-kas Imre «Iglói diákok» című énekes diák-történetét.

Este 8 órakor barátságos közös estebéd a Korona-szállóban. A színházi előadásra és est-ebédre az intézet minden jó barátját szívesen látjuk és meghívjuk. Színházi jegyeket Czink és Werzár öregdiákok dívatáru-kereskedése (Kolostor- és Weisz Mihály utca sarok) árul.

Estebéd-jegyeket Verzár Aladár öregdiák-nál (Népbank) és dr. Király Henrik tanár-nál (főgimnázium) lehet váltani. Ez utóbbiak kívánságát lehetőleg péntek estig kérjük.

Az agrárreform elveszi a földeket és mégis a paraszt fizeti az adóját

SZILÁGYNAGYFALU. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az agrárreform teljesen megnyomorította a szép, áldott földű Szilágyságot. Ezernél több családot tett földönfutóvá, csak két járásban is — a dkraszni és somlyói járások különböző falvaiban.

Szilágynagyfalu határa olyan termékeny, hogy valamikor városokat és falvakat el tudott látni terménnyel. Valamikor, amikor az emberek legmerészebb álmaikban sem gondolták, hogy valamikor egy agrárreform nevű áldásos valami kiveszi szájukból a kenyeret, talpuk alól az utolsó kis darab földet. Nagyfalu a Losonci-Bánfi bárók ősi fészke. Bánfi Albertnek messze földön híres kétezer holdas mintagazdasága volt itt, de a kisajátítás tönkretette úgy, hogy még ma is néhány száz hold hever parlagon, állami rezervára, nem akad reá igényjogosult. Báró Bánfi Róának is volt egy kétezer holdas birtoka itt, de miután a bárónő férjhez ment egy angol diplomatához, budapesti megbízottja által, kisebb-nagyobb parcellákban eladatta birtokát. A vásárlókat szomorú sors érte, mert az I. foku agrárbizottság ugyan jóváhagyta, elismerte a kisbirtokosok jogait, de a II. foku kisajátította és hiába felebbezték mindenfelé, senki sem foglalkozott a kis földjeikből kidobott parasztok ügyével. A báró Bánfi Róza kétezer holdas birtokában volt egy 225 holdas erdő is amelyet nyolcvanhárom család vásárolt meg. Egyiknek sem volt több tizholdnál és igen soknak csak egy hold vagy egy félhold van belőle. Tehát annyi, amennyit kisajátítani nem lehet.

Tőtös Sándornak egész vagyona egy hold erdő volt, a két Jó testvérnek szintén nem volt soha más földje csak az 1918-ban vásárolt egy-egy hold erdő. És így fellehetne so-

rolni még egy csomó embert, akik a verjétkesen szerzett, összekuporgatott napszám bérből vásároltak egy vagy félhold erdőséket, hogy legyen valamijük. Az erdőt kisajátították a község számára, azt az erdőt amelyet kemény munka után szerzett meg a nyolcvanhárom paraszt, hogy legyen egy kis tűzelőfájuk. Elvették ezzel a nyolcvanhárom parasztnak mindenét. S ami a legkülönösebb, az erdő még a nevükön van ugyan, de azért egyetlen galyat nem szabad elhozniok, annak dacára, hogy az 1923 óta kisajátított erdő adóját még mindig a parasztok fizetik, akiktől kisajátították, ők fizetik az erdőkerülőket is, akik ennek fejébe az erdőt kiadták idegen jószágok számára legelőnek.

De nemcsak Nagyfaluban van így, nagyon sok faluban történnek olyan felháborító agrárügyi tévedések és igazságtalanságok amelyekkel a végső kétségbeesésbe hajszolják a szegény parasztokat. Akiknek egyetlen reményük az, hogy kérésüket valahogy az igazságügyminiszter elé juttatják, hogy végre komoly és alapos vizsgálatainak vessék alá a szilágymegyei agrárbizottságok ítéleteit.

De nemcsak a fizikai élethelelőseget sem misíti meg a sok keserűség, adó, kisajátítások stb., amely ezt a színreformátus nagy községet sújtja. A jámbor erkölcsű nép Istent látva egyedüli segítőjét, fanatikussá és mártírrá válik. Lelkileg is összeomlva megvetnek minden földi jót és átkoznak az önmegtagadás érényét. A hívők, s az igaz keresztények szektája kárhozzát, minden földi örömet. Talán jó ez a nagy mindenbe megnyugvás, de félsz, hogy a már fanatizmussá erősödött vallásos buzgalom elernyeszti a küzdelemre felvértezetteket is.

Niculita bandita feje a fővárosi bűnügyi muzeumban

Látogatás a fővárosi morgue-ban, ahol a bűn mesél

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fővárosi bűnügyi muzeum a Dimbovita partján, a Morgue (bonciani intézet) épületében van, ahol a nagy bűnügyek ereklyéit őrzik nagy gondossággal.

Grigore bácsi, a Morgue intendánsa, szívélyesen kalauzol Bevezet az első szobába és magyarázni kezd:

— Tetszik látni, itt van az érkezési osztály, ahol rendes könyvelést vezetünk. Ha valami idekerül, azt a bevételekhez, ha pedig valamit kiadunk, azt a kiadáshoz könyveljük.

Felüti a vaskos könyvet és utolsó bevételeként a következő tétel szerepel:

Niculita bandita feje

— Aztán meséljen valamit, Grigore bácsi, hogy megy itt a munka és hogy tudnak eligazodni a sok holmi közt?

— Hja kérem, nehéz munka volt eleinte, de most már úgy megy minden, mint a karikacsapás. Itt nálunk mindent megtalál és mindenre tudunk valamit mondani. Tetszik látni, itt van Niculita feje. Ez a fej 200 ezer lejt ér. Ugyanis ennyit tüztek ki a hatóságok annak, aki a félelmetes banditát kézrekeríti. Egy kis faládikóban érkezett ez a »drága« fej és a posta éppen olyan körülmények között kézbesítette, akárcsak a rendes csomagokat. Ez a bevételi főkönyv a híres banditák réme, kérem. Nem hiszem, hogy Terente, Veres Miklós és a többiek össze ne rezzenjenek, mikor felülünk hallanak és tudják, hogy minden híres bandita feje idekerül.

Máskor a banditák levágott fejait elretentő például karóra huzva mutogatták a bámészkodóknak. De a kriminológia is, mint minden egyéb, modernizálódott és a híres banditák utolsó stációja a fővárosi Morgue.

Niculita nem volt Don Juan megjelenésű

Az öreg intendáns bekalauzol egy másik szobába, ahol az egyik emelvényen Haralambie Niculita preparált feje »nyugszik«. Kiálló arc-csontjai rögtön elárulják a kegyetlen természetet. Nagyon csunya férfi volt.

Vaskos, hosszú, lelógó bajussza, dus szemöldökei voltak, és szabálytalan nagy orra. Nagy szája és duzzadt ajkai huzódnak el vas tag bajussza alatt. Haját szépen kikészítette a Morgue fodrásza, nem felejtve el választékot is kanyarítani. Bal arcán nagy sebek vannak, amely sebeket a legutóbbi erdei harcokban kapta.

A szobában még ott vannak az emelvényen Tomescu, Munteanu és Ogaru fejei. Az egyik emelvény üres. Az öreg intendáns mintha kitalálná rejtett gondolatomat, mert mosolyogva nézi az üres helyet és így szól viccesen:

— Ez foglalva van Terente számára.

Apró szörnyetegek labirintusa

Átme gyünk a másik szobába, ahol a különböző nagyságu spirítuszos üvegekben torz szülöttek, kis szörnyetegek és elhajtott magzatok vannak.

Az egyik üvegben egy szétlapított fejű gyermek van, akit a bűnös anya rögtön a szülés után szétlapított, mert terénre volt a gyermek. A másik üvegben a szími ikrekhez hasonlatos két gyermek van, akik csak 48 óráig éltek. Továbbá a tiltott műtétek után kiszenvedett apró csecsemők tetemei sorakoznak egymás mellé pedáns rendben.

A következő szobában különböző bűnügyi szerszámok és reliquiák vannak. Az egyik üveg vitrin sarkában egy pár bocskor látható. Felüjtük a nagy leltárkönyvet, ahol részletesen be van írva minden egyes tárgynak az eredete és fontossága.

A bocskor Targovisteről került ide. 1895-ben titokzatos körülmények között eltűnt egy ember. Minden kutatás hiábavalónak bizonyult, mert nem tudtak a nyomára akadni. Nyolc év múlva a város határában egy ház alapját kezdték ásni, és a földások egy pár bocskorra akadtak. Tovább folytatva az ásásokat, egy emberi csontvázat is kaptak a bocskorok mellett. Egy targovistei bocskorkészítő felismerte a bocskorban a saját kézziményét és észbe jutott, hogy az eltűntnek is hasonló bocskorokat adott. Az újonnan bevezetett nyomozás után a gyanu az eltűnt feleségére terelődött, aki végül bevallotta, hogy ő ölte meg férjét és szeretője segítségével elásta a város határában.

A kiadott csontváz mellett még egy hatalmas bádinv is akadtak, amellyel az aszszony végrehajította bűnös tettét.

Török, kések, fejszék, revolverek és hasonló gyilkos szerszámok képezik még a vitrin tartalmát. Mindegyikhez bűn és vér lapad és mindegyiknek fontos jelentősége van.

A következő szobában a fényképek ezrei sorakoznak egymás mellé. Ismeretlen halottak, öngyilkosok, gyilkosok és meggyilkoltak fényképei vannak osztályozva és számozva és mindegyik fényképnek meg van a maga titokzatos, vagy romantikus, vagy kriminális jelentősége.

A fővárosi bűnügyi muzeum pedig szűknek bizonyult, mert már túl van zsúfolva és agilis igazgatója, Mina Minovici, az európai hírű professzor türelmellenül sürgeti egy új, egy modern kriminológiai muzeum felállítását.

Botos Sándor börtvelyi kondás megtanulta a békeszerződést Lehet-e kézzel átlépni a határon?

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Először is egy kis geográfiai leírás szükséges. A szatmármegyei Börtvely község közel fekszik a magyar határhoz és a község földjei lenyulnak egészen a határvonalig. A határt itt egy széles nádas árok alkotja, de nádas lápi birtok terül el a határvonal előtti romániai részen is. Ez a terület a börtvelyi kendergyár tulajdona.

Nemrégiben eljárás indult Botos Sándor börtvelyi kondás és két társa, név szerint Botos Zsigmond és Kun Sándor-ugyanacsak odaváló gazdálkodók ellen. Nádlopással és tiltott határátlépéssel voltak vádolva. A nádlopást a börtvelyi kendergyár panaszolta, viszont a határátlépés miatt a határőrség emberei tek jelentést.

Most volt ebben az ügyben tárgyalás, amelyen Botos Sándor községi cseléd olyan védelmet terjesztett elő, amellyel valószínűleg frappirozta a bíróságot és a hallgatóságot egyaránt. Arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, határátlépéssel nemmel válaszolt, majd így folytatta:

— Megtanultam én kérem a trianoni békeszerződést! Próbálta ugyan Botos a két mássalhangzót egymás mellett kiejteni, de nem sikerült.

— No és mit tanult ott? — kérdezte az elnök.

— Az kérem, hogy van egy, semleges zóna a határon, amely nem tulajdona senkinek. A börtvelyi árok is ilyen. Az ott termett nád nem a kendergyaré, hanem senkié. Az vághatja le, aki akarja.

Az elnöknek tetszik a tudós kondás és tovább feszegeti a nemzetközi jogot.

— Nézze Botos, a maguké akkor sem lehet a nád, hanem innen a középvonalig a román és a tulajdonon a középvonaltól a magyar államé. Egyszóval állami tulajdon.

— Elfogadom kérem, de énellemem sem a román, sem a magyar állam nem tett panaszt. Nem törődött az állam azzal, a kis náddal. Egy évben sem jöttek eddig oda hivatalos nádvagók. A panasz a kendergyár tette, azé pedig semmi esetre sem lehet a nád.

Erre nem igen lehetett mit mondani és áttértek a másik vádra.

— Hát az igaz-e, hogy nádvágás közben engedély nélkül átléptek a határon?

— Nem igaz kérem, csak átnyultunk. Kézzel pedig nem lehet határátlépést elkövetni. Az úgy volt kérem, hogy megállottunk pont az árok közepén, és onnan nyultunk át a nádvágóval a magyar nádért. De át nem léptünk kérem. Csak határátnyulásról lehet szó, de határátlépés nem történt.

A másik két társ kihallgatása után visszavonult a bíróság és rövid tanácskozás után kihirdették az ítéletet. Mind a hárman egy egy havi fogházat kaptak. Kis gondolkodás után meg is nyugodtak az ítéletben, csupán azt kérték, hogy télen törleszthessenek. Most sok a munka odahaza, a konda sem maradhat őrző nélkül. Az ügyész teljesítette a kérést, csupán Botos Sándort figyelmeztette, hogy alaposabban tanulja meg a békeszerződést. Botos Sándor azt válaszolta, hogy még a nád miatt megérti, hogy baj lett, csak a határátlépés felrovása nem ment a fejébe.

— Arra is törvényt kell hozni — mondotta. — hogy a határon átnyulni se szabad. Mondják ki, hogy a határátnyulás is tilos.

— Majd a népszöveget elé visszük a kértést. — mondta az ügyész, mire a derék Botos ebben is megnyugodott.

Dandea mint a liberális párt korfese

Nem sikerült a székelyvajai kirándulás

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mult héten a nyáradmenti állami tanítók összegyűltek Székelyvaja községben, hogy kultúrnapot tartsanak. Az ünnepélyen az állami tanítókon kívül nagyon sok magyar felekezeti tanító is részt vett, akik tanítani, a kultúra áldásában osztozkodni akartak. Mert ilyen kulturális ünnepségen oktató előadásokat, érdekes felolvasásokat szoktak tartani a tanítóknak, hogy látókörük szélesbüljön, tudásuk gyarapodjék.

A délelőtti programot a tanítói értekezlet töltötte ki, amelyen a tanfelügyelő és Passere jegyzőn kívül váratlanul dr. Dandea Emil marosvásárhelyi volt primár is megjelent.

Dandea megjelenését többen annak tulajdonították, hogy sőgora a jegyzőnek, aki mint hivatalos személy a volt primárt a kultúrnap ünnepélyére magával hozta a tanítók közé. De nemsokára kiderült, hogy Dandea nem annyira a tanítók sorsa érdekelt, mint inkább alkalmat keresett s talált arra, hogy a liberális párt javára korteskedjék. Nemsokára fel is használta a helyzetet, s délben a közebéden, amelyen a község magyar intelligenciája is részt vett, a pohárköszöntők során liberális ízű pohárköszöntőt mondott.

Hogy beszéde mélyebb benyomást tegyen magyar nyelven buzdította a magyarságot: Ne idegenkedjenek a román iskolától, mert az csak hasznos lesz a magyarságra, ha az állam nyelvét megtanulja! — aztán mindjárt hozzátette, hogy szükség a székelylakta Vaja községben a román állami iskola felállítására.

Ebéd után a kultúrelőadás programjába is betolakodott Dandea, s politikai beszédével az ünnepséget eredeti céljától eltérítve, más vágyaikra akarta irányítani.

Kijelentette, hogy a Magyar Párt a magyar népet nem képviseli. A Magyar Párt vezetői a régi elnyomó urakból és mágnásokból állanak, akik nem akarják a nép javát. A Dózsa-féle lázadást is a népszaroló magyar urak viselkedése okozta. Azután áttért a liberális párt dicséretére. A liberális kormány volt az, amely a népet földhöz juttatta.

Dandea erőlködése azonban hiába valónak bizonyult. A magyarok lelkében a pártbontás nem érte el célját. Mikor a volt primár táborakrával a kultúrelőadás folyamán kivonult a teremből, Erdélyi Elemér földbírtokos Dandea vádaskodásait, boncolgatva, könnyen vissza tudta verni az alaptalan támadásokat.

Ezután Erdélyi reátért a földreformra, s kimutatta, hogy Székelyvajában a román görög katolikus egyházon kívül magyar igényjogosult alig jutott földhöz. Azt a földet, ami kiosztásra került volna, éppen Dandea sőgora, Passere jegyző ur vásárolta össze.

De mielőtt Erdélyi előadásának érdemi részéhez fogott volna, s a földreform visszaéléseit kezdte volna leplezgetni, Ciontea elnök megvonta tőle a szót. Erre óriási zúgás támadt. A székelyvajai magyarság követelte, hogy Erdélyi tovább mondhassa beszédét. Ciontea azonban a kultúrelőadást hirtelen bezárta.

A nemes célt szolgáló ünnepély botrányba fullt ugyan, de Dandea merénylete, melyvel az itteni magyarság egységét akarta szétrobbantani, szintén vízbe fulladt.

Sulyos harc folyik Hankau körül

HANKAU. A honani harcvonalról rengeteg sebesült özönlött vissza Hankaubá, akik szerint Honan mellett sulyos harc folyik. A hankau kommunista hatóságok most minden harmadik embert besoroznak, mert Csangsolinnal a végső döntésért folyik a küzdelem. Az élelmiszerhiány egyre érezhetőbb.

1167 milliójába került Franciaországnak a marokkói hadjárat

PARIS. Doumond szenátor hivatalos jelentésében megállapítja, hogy az Abd-el-Krim elleni hadjárat 1167 millió frankba került. A harcokban hatezer ember vált harcképzetlenné.

Holnap választ elnököt Csehszlovákia

Massaryk ujraválasztása bizonyos

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csehszlovákia holnap elnököt választ. Az elnökkiválasztást nem lehet döntőfontosságú eseménynek tekinteni Csehszlovákia életében, mert hiszen a politikai pártok megoszlása olyan, hogy Massaryk eddigi elnök megválasztása szinte bizonyosra vehető. Bár Csehszlovákia alkotmánya előírja, hogy ugyanazt az elnököt két ízben megválasztani nem lehet, Massaryknál, mint a Csehszlovák köztársaság megalapítójánál kivételt tesznek, s szinte bizonyos, hogy újból ő lesz az elnök.

Ami bizonytalan, az a szavazatok száma, amely Massarykra esik. Négy százötven szavazó szenátor és képviselő közül csak a kö-

vetkezők szavaznak biztosan Massarykra: 68 cseh agrárius, 43 cseh szociáldemokrata, 39 nemzeti szocialista, 19 cseh iparpárti, 36 cseh agrárius-iparos, és 20 cseh keresztényszocialista. Biztosan ellene szavaz 35 tót néppárti, 20 nemzeti demokrata, 15 német nacionalista, 9 német nemzeti szocialista, és 6 magyar keresztény szocialista. A 47 klerikális szavazó még nem döntött, míg 62 kommunista az első választásnál Sturza, a saját jelöltjére szavaz, s csak esetleg a második választásnál Massarykra. Huszonhat német szociáldemokrata nem szavaz, ha csak Massaryk megválasztása veszélyeztetve nincs.

Siegescu háromszázmillió közvetítési díjat vett fel a huspanama ügyében

A bölcsészeti fakultás fegyelmi eljárás-megindítását kérte

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A klinikai panamákról szóló jelentések kapcsán beszámoltunk arról, hogy Siegescu egyetemi tanár, bölcsészeti prorektor is kihallgatták, aki saját maga bevallotta, hogy háromszáz millió korona közvetítési jutalékot felvett, s mivel nevét nem akarta aláírni a nyugta alá, álnevet használt. Kijelentette, hogy jóhiszeműen legitim jövedelemként vette fel az összeget.

Egyetemi körökben ez a vallomás kinos meglepetést keltett. A Pázmány-egyetem bölcsészeti fakultása egyhangú, titkos határozattal a fegyelmi eljárás megindítását kéri ellene, mivel az egyetemi tanári hivatással és az ügynöki jutalék felvétele erkölcsileg összeegyeztethetetlen. A kar határozatát szombaton terjesztik fel a rektorhoz.

A Bánság magyarsága a Magyar Párt egységbontói ellen

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt bánsági tagozata vasárnap népes gyűlést tartott Gátalján, amelyen egyhangúlag és nagy lelkesedéssel az Országos Magyar Párt egysége mellett foglalt állást és elítélte azon eltévelyedőket, akik a mai nehéz időben a párt békéjét meg bontani igyekeznek.

A nagyreszt kisgazdákból és iparosokból álló gyűlésen Kapornyai János gátaljai gazda elnökölt, aki hangsúlyozta, hogy a Bánság magyarsága tántoríthatatlanul továbbra is hűségesen kitart a párt országos vezetése mellett.

Ezután Oszlár Andor főtitkár, a bánsági tagozat vezetősége részéről ismertette a központi intéző bizottság határozatát a kormányval szemben tanúsítandó magatartásra vonatkozólag, ami általános helyeslésre talált. Majd beszámolt a bánsági tagozat múlt évi működéséről. A Bánságban 45 jól szervezett községi allagozatot fejt ki áldásos munkásságot. A szervezkedés és egyűvé tartozás kiművelésére most készül a párt új szervezeti szabályzata. A temesvári központi bánsági allagozatai részére a múlt esztendőben széles munkaprogramot adott. Kötelezte a községi allagozatokat többek között arra, hogy minden hónapban tartson összejöveleket, amelyen minden tag előadhatja panaszát. A panaszokat és kérélmeket írásban foglalva bejuttatják a központnak. Előírta a vezetőség a kötelező taggyűjtést, mert mindenkinek saját jól felfogott érdeke a párt kötelékébe lépni. Felhívta a községeket a szegény iskolás gyermekek és munkanélküliek támogatására. A szülők figyelmébe ajánlotta a gyermekek erkölcsös nevelését és otthon, a családi körben, tanítsák meg gyermekeiket magyar írás-olvasásra és magyar imára. Elrendelte a magyar olvasóköri alapítását és hasznos könyvek beszerzését. Ezután beszámolt a múlt évben Temesvárról felállított ingyenes Népirodáról, amely rövid idő alatt több száz ügyben járt el. Végül buzdította a magyarságot a párt egységére és összefaragására, mert csak így lesz erőnk, igazságunk és tekintélyünk kisebbségi jogaink kivívására.

A tetszéssel fogadott beszámoló után dr. Gyulay János alelnök hosszabb lelkesítő beszédben fejtegette a Magyar Párt fontos és nagy hivatását a mai nehéz időkben. A Ma-

gyar Párt nem egy párt a többi között, hanem az egész magyarságnak egyetlen pártja. A magyar lelket jelentő, amelyben egyesülnek mindazok, akik vállalják e sorsot minden megpróbáltatásaival, küzdelmeivel és minden fájdalommal. A magyar közösségnek összefogó kerete a Magyar Párt, amelyen kívül maradni csak az idegennek lehet. Ezért figyelemztet minden magyart, hogy továbbra is lelkesen kitartson a Magyar Párt és magyar testvériség mellett.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a gyűlés elhatározta, hogy továbbra is bizalommal viseltetik a párt önzetlenség és buzgó vezetősége iránt és elítéli mindazokat, akik könnyelmű nyilatkozatokkal a párt egysége ellen törnek.

Óriási vihar tombolt az Adrián

FIUME. Az Adrián tegnap délután váratlan vihar tört ki, amely rengeteg halászcsonakot nyílt tengeren ért és számos hajó-szerencsétlenséget idézett elő. Az anconai partvidéken hat halászcsonak szenvedett hajótörést. Egyrésztük felborult a nyílt tengeren, másrésztük pedig a parti sziklákon zuzódt szét. Tizenöt anconai halász a tengerbe veszett. A nyílt tengerrel csupán öt halászbárka tért vissza, a többi mind elpusztult. Két asszony afölötti elkeseredésében, hogy férje szintén odaveszett, a hullámokba vetette magát. Csak egyiküket sikerült megmenteni, a másikat elragadta a parti nullámverés.

Az anconai kikötőparancsnokság két torpedórombolót küldött ki az elsüllyedt halászcsonakok legénységének felkutatására. Senigallia halászfalucskából 30, Fona falucskából 1 halászcsonak tűnt el nyomtalanul. A lakosságon óriási pánik veit erőt és úgy szólván minden család siratja egy-egy hozzátartozóját. Az Adria partvidékének több más pontján is sulyos károkat idézett elő a vihar. Az anconai kikötőben a hullámverés ereje több gőzöst elszakított horgonyáról. Rengeteg kisebb hajó elsüllyedt. A hajózás szüntel. Az olasz király, akinek programja szerint tegnap Anconából hajón kellett volna Triesztbe utaznia, hogy részt vegyen az ottani nemzeti ünnepségeken, kénytelen volt a szárazföldi utat választani.

Ki tudja

mi történt egy éjszaka a berwicki kastélyban???

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fején olvashatók.
Hirdetésekre közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők
vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizománys-
ajtán is feladhatók.
A *-gal megjelölt közlemények díjazás alól esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

**A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30
garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Francia-
országban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.**

Szombat, május 28.

Kat.: German. — Prot.: Emil. —
Görög: Nicét. — Izr.: 5687. Ijar 26.
— A nap: 4.11—19.46. — Hold: új-
hold 30-án 4.14 órakor. — Időjárás:
Változékony, egyelőre főleg éjjeli hűvös idő, esetleg kevés esővel,
azután lassu javulás.

Minden fáj ma, ami magyar,

mert azt akarják, hogy fájjon. A magyarság
ügye nagyot zuhant, s minden tagunkat kü-
lön érezzük, ahogy lassanként magunkhoz
térünk és megpróbáljuk használni őket.

A lábunk alatt nem látjuk biztos talajt,
nem engedik, hogy biztosnak érezzük az ezer
éves rögöt. A kezünket hiába nyújtjuk ki
testvér szorításra, csak üllegetek kapunk
belé. A kapa nyelét is kivesszük belőle, ha
minden úgy lehetne, ahogy a kevés uszító
akarja s ha nem kellene mégis érvényesülnie
annak, hogyha nehezen is, de a nemzetek
mindig megértik egymást. S a nyelvünk,
a nyelvünk külön éri a rettenő fájdalmakat:
legelsősorban a nyelvünkben üldöznek ben-
nünket. Meghamisítják s azt akarják, hogy
mi magunk is hamisítsuk meg. Levágnak be-
lőle, idegen szavakra szoktatják és bün-
tetnek bennünket, ha az idegen szó nem
fordul könnyen rajta s ha tovább is úgy aka-
runk tovább beszélni, ahogy eddig tettük. A
számunkat meghamisítják, a statisztikákba
akarunk ellenére belehamisítanak bennün-
ket, nem mi, hanem ők akarják megszabni
nemzetünket... Minden fáj most, ami magyar
és épen azért minden kétszeresen, százszo-
rosan becses, ami az.

Másutt felsegítik azt, aki elesett. Másutt
szíves kezek enyhítik a fájdalmakat, — itt
sokszor úgy tűnik fel előttünk, mintha ezek
a mások, ezek, akik erre a testvéri segít-
ségre volnának hivatva, még nem tartanak
elég mélynek a szakadékot, amelybe zu-
hantunk. S nemhogy fel nem segítenek... —
azonban hagyjuk ezt. Régi panasz és a fáj-
dalom nem szűnik.

De ez a mi fájdalmunk, egyúttal a mi
erőnk is.

A szenvedő jól tudja, miért szenved.
Jól tudja, hogy ez a fájás kívülről jön: nem
a belső gyengeségből ered az, hanem kívülről
kényszerítik reánk. És ez egyfelől több ok
arra, hogy magunkra eszméljünk, s hogy
önmagunkat szüntelenül vizsgáljuk és szám-
baszedjük.

Ok letagadnak bennünket? Mit számít
az? Talán tízezret, talán százezret elvesznek
azokból a számokból, amelyeknek bennün-
ket kellene megmutatniuk a statisztikai ered-
ményekben: nem nekünk hiányzanak azok a
kihagyottak, hanem nekik. Minket nem csál-
hatnak meg, csak önmagukat áltathatják.
Mert a mi erőnk nem kevesebb azzal sem,
ha egyáltalában kihagynak bennünket, az-
zal sem, ha nem engednek be a parlament-
be, azzal sem, ha kifelé azt jelentik ki a
nagyvilágnak, hogy sikerült megoldani a nem-
zetiségi kérdést, mert a magyarok valameny
nyien beolvadtak: nekünk ez mind mindegy,
mert a mi erőnk a régi maradt, sőt minden
egyik támadásra hatalmasabb lesz. Mert ért-
sék meg, hogy nekünk a fájdalom is erőnek
és reménységnek a forrása. Erőnek, mert so-
hasem hittük volna, hogy ezt mind ki tudjuk
állani és reménységnek, mert aki él, annak re-
ményekre is van joga. S a mi reményünk
az, hogy az uszítók elmúlnak, eljátszák a
kis játékokat és végül mégis a nemzetek egy-
másmutatálása következik be.

Minden nyomás ellenkező irányu nyo-
mást vált ki, — régi törvény ez már a fiziká-
ban. Ha ők fájdalmasan érzik a mi ma-
gyarságunkat, legalább annál hatalmasabban
érezzük, hogy azok vagyunk. A jólét elpu-

hítja a nemzeti érzést, a szenvedés megadzi.
S ami nemzeti érzésünk most megy át ezen
a tisztító tűzön.

És most agyaznak fel a hatalmas nem-
zeti intézmények is, amelyekben a fájdalmak
tükröződnek és a remények csillannak fel.
Igy virágozott fel a sajtó, így talált önmagára.
Igy adtak számára létalapot, így adtak neki
olyan célokat, amelyek méltóak egy nem-
zetnek a céljaihoz.

Legalább a sajtónak az a része, amely
átérzi a nemzeti hivatást, így lendült fel a
magasba. Így legelső sorban a Brassói La-
pok, amelynél egyetlenegy más lap sincs kö-
zelebb a romániai magyar nemzetnek sem a
lelkéhez, amely a Brassói Lapok hasábjain
meghamisítatlanul, teljes színességében mutat
kozik meg, sem testéhez, amelynek hatalmas
tömegei a Brassói Lapokból merítik nemzeti
érzéseiket és ennek mutatják meg a maguk
megingathatatlan meggyőződésének erejét,
mélységét és örök tartalmát.

A Brassói Lapok a romániai magyarság
leghívebb sajtója. A Brassói Lapok hangja
csak arra szolgál, ami a magyarságnak ér-
deke és a magyarságnak szenvedése, fáj-
dalma. Itt hangot talál minden panasz és itt
kifejezésre jut minden munkakészség. A
Brassói Lapok épít, amikor a nemzeti pana-
szoknak ad hangot és épít akkor is, amikor
újra, meg újra kijelenti, hogy nem téveszti
össze az elnyomókat azokkal, akiknek ne-
vében, de akiknek meghatalmazása nélkül
folyik ez az elnyomatás. Mikor mindennap
újra feltárja, hogy a romániai politikai élet
szereplői semmivel sincsenek közelebb a ro-
mán néphez, mint a magyarhoz, mert amat-
tól nem kaptak megbízatást arra, amit ve-
lünk elkövetnek s mert bennünk csak a da-
cot, csak az ellenállást és csak a helyzet javu-
lásának a sóvárgását erősítik, mikor a maguk
érdekeinek szolgálatában megkeserítik jele-
nünket.

A Brassói Lapok a magyarság lapja s
a magyarság erejének egyik letéteményese.
Tisztán áll a népek szeme előtt, amilyen
tisztán áll maga az egész magyarság. Min-
denki ismeri jól, — ravasz számítás a mi
hasábjainkon nem szólalhatott meg soha.
S a magyarság szüntelenül jutalmaz ezért
bennünket: a mi táborunk sziklaszilárdan áll
mellettünk s a magyarság ügye mellett, mert
a mi hasábjainkon tökéletesen egyet jelent ez
a kettő. S hívó szavunk sohasem hangzik el
hatás nélkül, előfizetőink szakadatlanul emel-
kedő számu táborra, olvasóinknak mindig szé-
lesedő köre, magában foglalja a romániai
magyarság legszilárdabb rétegét, amely tud-
ja jól, hogy a Brassói Lapok közvetlenül a
magyar nép hatalmas tömegeinek lelkéből
nőtt ki.

Minden ro... érzi, hogy a
Brassói Lapok terjedése a magyarság erejé-
nek ujjáéledésével jelent egyet, s a magyar
lélek az, amely a Brassói Lapokat a maga
egyenes útján vezérli és megtartja.

**A BRASSÓI LAPOK előfizetési díjai: egy évre
1000 lej, fél évre 520 lej, negyed évre 270 lej, egy
hónapra 100 lej.**

Bármely felekezeti papjal, tanítói és tanárai,
nemkülönbön az állami iskolai tanítók és tanárok
is a fenti előfizetési díjaknak csak a felét fizetik.
Az előfizetési díj legkönnyebben postautal-
ványon küldhető be a kiadóhivatal címére.

Előfizetőink 25 százalékos kedvezményt kapnak
minden könyv után, amely a Brassói Lapok könyv-
osztályának kiadványa. Regisztráltak kívánságára
bárkinek portómentesen küldünk.

— **Berthelot tábornok Kolozsvárról.** Ko-
lozsvárról jelentik: Holnap délután Berthelot
tábornok Kolozsvárra érkezik. A francia tá-
bornokot a város nagy ünnepélyességgel fo-
gadja.

— **Miron Cristea patriarcha Konstanti-
nápolyban.** Konstantinápolyból táviratozzák:
Miron Cristea bukaresti patriarcha Konstan-
tinápolyba érkezett, ahol lelkes fogadtatásban
részesítették hívei. A patriarcha már több
látogatást tett Konstantinápolyban.

— **De Monzie a magyar miniszterelnök-
nél.** Budapestről jelentik: De Monzie, volt
francia kultuszminisztert, aki tegnap Buda-
pestre érkezett, Bethlen István gróf minisz-
terelnök hosszabb ideig tartó kihallgatáson
fogadta.

Világsajtó humora

A fiatal színpadli író dicsekszik:

— Most elutazom a Tátrába s ha eszembe jut
valami, írok vagy két darabot.

— S ha nem jut eszedbe semmi? — kérdezik
tőle.

— Akkor csak egyet írok!

— **Gritta Ovidiusz volt kolozsvári rend-
őrprefektust elővezetett a törvényszék.** Ko-
lozsvárról jelentik: Ma tárgyalta a kolozsvári
törvényszék Olajos Domokos újságíró sajtó-
pörét, aki a Danilescu-féle sikkasztási bün-
ügy alkalmával cikket írt, amelyben meg-
említette, hogy Dick Jakab ismert nevű ko-
lozsvári nagykereskedőt a rendőrség szintén
letartóztatta. Dick Jakab ezt a híradást ma-
gára nézve sérelmesnek tartotta, s rágalma-
zás miatt vádat emelt Olajos Domokos újsá-
gíró ellen. A tárgyaláson azt hangoztatta,
hogy őt a rendőrség nem tartóztatta le, csak
rövid ideig őrizetbe vette. Olajos Domokos
ezzel szemben Gritta Ovidiusz akkor rendő-
prefektusra hivatkozott, aki egyedül hivatott
annak megállapítására, hogy Dick Jakabot
letartóztatta-e, vagy csak őrizetbe vette. A
törvényszék a mai napra Gritta Ovidiuszt is
megidezte, de mivel a koronatanu nem je-
lent meg a tárgyaláson, a bíróság Gritta Ovi-
diusz elővezetetését rendelte el, egyszersmind
a tárgyalást elnapolta.

— **Befejezte a megyei tanács tavaszi
ülésszakát.** Brassó megye tanácsa tegnap dél
után három órakor a megyeház üléstermében
tartotta tavaszi ülészakájának utolsó ülését.
A napirend első pontjaként bejelentik, hogy
Orghidan Nagyszébenbe távozott megyebizot-
sági tag helyébe a belügyminiszter rende-
letére hivatalból Baciu Joan, az V. tanke-
rület felügyelője tölti be. Utána Moroianu
dr. előadása alapján letárgyalták kisebb fel-
szólalások kíséretében a belügyminiszternek a
megye 1927 évi költségvetésére vonatkozó rem-
deletét. Az Orghidan távozásával megüresé-
dött bizottsági helyekre még pedig a kultura
bizottságba Baciu Joant, az egészségügyi bi-
zottságba viszont Vasile Ghirvaseset választot-
ták meg. A napirend befejezésével Laticu
János dr. prefektus emelkedett szólásra, s be-
jelentette, hogy ezzel az üléssel a tanács ta-
vaszi ülészaka bezárult. Visszapillantást ve-
tett a tanács működésére, és megelégedéssel
állapította meg, hogy a tanács szép mun-
kát végzett, a tanács tagjai politikamentesen
a megye érdekében végzik munkájukat, s sze-
retettel teljesítik. Az ülészak Laticu dr. pre-
fektus üdvözlő szavaival zárult.

— **Lindberget meghívták hazájába.** Stock-
holmból jelentik, hogy Lindberget, akinek
két bátyja él Svédországban, országsszerte lel-
kesen ünneplik. A király táviratilag üdvözöl-
te az óceán hőst, legnagyobb kitüntetését, a
nagy arany plakettet adományozta Lindberg-
nek, s meghívta őt Svédországba.

(*) **Ha olvasni akarja Dumas legérdeke-
sebb, legnagyobbregényét, a Gróf Monte
Cristot, írjon nekünk egy levelezőlapot
s mi teljesen díjtalanul küldünk önnek egy
mutatványszámot.** Brassói Lapok Könyvosz-
tálya.

— **Berlinben a hideg miatt hazaküldték
az iskolás gyermekeket.** Berlinből táviratoz-
ták, hogy ott emberemlékezet óta nem volt
hideg időjárás uralkodik. Az iskolákból a
hideg miatt hazaküldték a diákokat.

— **Hogyan váltja be a CFR a külföldi
valutákat?** Bukarestből telefonálja tudósi
tónk: A CFR vezérigazgatósága ujabban meg-
állapította az idegen valuták konvertálási ösz-
szegét. Az arany frank és svájci frankot 33
lejjel, a francia frankot 7 lejjel, a német
márkát 41 lejjel, az osztrák schillinget 25 lej-
jel, a pengőt 31 lejjel, a lengyel zloty 21
lejjel, a cseh koronát 5 lej 20 banival, a li-
rát 9 lej 50 banival, a dinárt 3 lej 20 bani-
val, a levát 1 lej 40 banival számítja át a
jövőben a vasat.

— **Kedvezményes jegyek nyári kirándu-
láskora.** A vasuti igazgatóság Románia kü-
lönböző utvonalaire I., II. és III. osztályu 60
százalékos kedvezményes személy- és gyors-
vonati jegyeket ad ki. Ezeket a jegyeket
igazolványok alakjában adják. A külföldre
szólók 30 napig érvényesek. A megállapított
utirányok Románia legszebb vidékeit és leg-
egészségesebb üdülőhelyeit fogják érinteni. E
jegyek forgalombahozatalát ez év júniusá-
nak első felére tervezik.

— **Az Európai Dunai Bizottság tanácsko-
zása véget ért.** Galacból jelentik: tegnap folyt
az Európai Dunai Bizottság tanácskozását
Rosetta elnöklése alatt Franciaország, Anglia,
Olaszország és Románia képviselőinek jelen-
létében. A bizottság a szulainai munkálatok
ügyével foglalkozott és a dunai torkolatok
hajózhatóságának kérdését tanulmányozta. A
megy állam megbízottjai a bizottság nagy
hajóján Galaczba mennek és május 26-án a
tanácskozást ünnepélyesen bezárja. Ekkor
megállapítják az őszi ülés idejét, amelyen a
román Contzescu miniszter fog elnökölni.

* **Eljegyzés.** Czika Matild és Damó Lajos jegyesek. Apáczta 1927 május 26.

— **Két kortest fölmentettek az izgatás vádjá alól.** Kolozsvárról jelentik: A VI. hadtest bírósága előtt ma délelőtt mint vádlott ültek Glucka Elemér és Molnár Imre nagyváradi lakosok, akik az ottani Magyar Párt tagjai. Bűnük az volt, hogy 1926 május 12-én, a Nagyváradon tartott egyik kortesgyűlésen élesen kikelték a kormánynak kisebbség ellenes terrorja miatt, s azt túrheterlennek mondták. Glucka Elemér súlyos kiáltételekkel illette a rendőrséget, Molnár Imre szintén mindenben osztotta társának véleményét s felemlítette, hogy Rozvány Jenőt, a szocialista párt elnökét is a rendőrség a legkiméletelebb terrorral lakoltatta ki. A népgyűlésre kivézényelt két rendőrségi megbízott az izgató hangú beszédekért Glucka Elemért és Molnár Imrét letartóztatta, s mindkettőt a kolozsvári hadbírósnak adta át. Hatóság megsértése és gyalázása címén indult meg ellenük a bünygyi eljárás, melynek főtárgyalása ma zajlott le a kolozsvári hadbírósnak előtt. A katonai törvényszék ebben a bűnygyben nagyon sok tanút hallgatott ki, azután mielőtt a vádbeszédre került volna a sor, Georsescu Mircea védő felállott, s rövid beszédében hivatkozott az 1926 évi november 22-én kiadott kormányrendeletre, amelynek értelmében a választás alatt elhangzott hatósági sértések, melyek tisztán politikai jellegűek, nem esnek büntetés alá. Az ügyész is elismerte e rendelet mentesítő hatályát, mire a bíróság mind a két vádlottat fölmentette. Az ítélet jogerős.

— **A kereskedelmi kamarák kongresszusa Stockholmban.** Stockholmból jelentik: A világ majdnem valamennyi kereskedelmi kamarájának kongresszusa június 27-én nyílik meg. Aznap délután a svéd király vendégül látja a kongresszus tagjait nejeikkel együtt. A záróülés július másodikán lesz a parlament üléstermében.

(*) **800 lejtbe kerül ma egy 1000 oldalas regény** s tőlünk 140 lejért kapja meg, ha előfizet a Gróf Monte Cristo új népszerű 56 füzetes kiadására. Az eddig megjelent 25 füzetet azonnal megkaphatja. — Mutatványfüzetet teljesen ingyen küldünk. Brassó Lapok Könyvosztálya.

— **A kuria jóváhagyta Rákosiék ítéletét.** Budapestről jelentik: A kuria Rákosi Mátyás és társainak állam ellen elkövetett összeesküvése ügyében a mai tárgyalás után helyben hagyta a tábla ítéletét, amely szerint Rákosi Mátyást nyolc és fél, Weinberger Zoltánt nat. Öri Károlyt négy és Göögös Ignácot három és fél évi fegyházra ítélték. Haman Kató büntetése két és fél évi fegyház. Az ítélet jogerős.

— **Nagy a bíróhány Szilágysomlyón.** Szilágysomlyóról jelenti tudósítónk: A járásbíróháson is megérzik az egyre nehezedő gazdasági helyzetet. Ugyanis sokkal több a per, mint eddig. Ezzel szemben a hajdani öt járásbíró helyett ma csak kettő van. Nemrég nevezték ki a harmadik járásbíró, dr. Ancean Valért Zsibóra közjegyzőnek. Megüresedett helyére többen reflektáltak, de a járásbíróház vezetője, dr. Messesian Coriolan táblabíró utasítást kapott, a váradi inspektor generált, hogy a harmadik megüresedett bíró állás nem lesz betöltve, s hogy a dr. Ancean reszortjába tartozó s még folyamatban lévő ügyeket a két bíró, dr. Messesian és Vasilescu egymás között felosztva tárgyalják le. Szinte a lehetetlenséggel határos ez a kívánság, mert annyi per van, hogy azal két ember megbirkózni nem tud, okvetlen szükség van még egy harmadik bíróra.

— **Gyönyörű kézimunkái lesznek, ha a 'Tündérújjak'-ból veszi a muntát.** Előfizetési díj egy negyed évre 180 lej. Mutatványszámot 60 lej ellenében ajánlva küld a Brassó Lapok Könyvosztálya.

— **Daner Béla híveinek petícióját visszautasította a közigazgatási bíróság.** Budapestről jelentik: A magyar közigazgatási bíróság ma fejezte be annak a petíciónak a tárgyalását, amelyet Daner Béla megbukott képviselőjelölt hívei Barabás Béla egységespárti képviselőnek hajduszoboszlói mandátuma ellen beadtak. Az ítélet a panaszt visszautasította és kötelezte a panaszosokat, hogy a választás védőjének ötezer pengő költséget fizeszenek meg.

— **Szatmármegye székhelye Szatmár.** Bukarestből jelentik, hogy a kamara és a szenátus is a tegnapi üléseiken elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely Szatmármegye székhelyét Nagyváradról Szatmárra helyezi át.

(*) **Belső és sebesi beteggek röntgenvizsgálata** dr. Fischer Gyula szakorvos röntgenlaboratóriumában Brassó, Kapu-utca 69. sz. Fogadó óra hétköznapokon d. e. 9-12 és d. u. 4-7-ig.

SZINHÁZ

Vigyázat, női szakasz!

Maurice Hennequin és Georges Mitchell három felvonásos bohózata, fordította: Lakatos László

Francia bohózat, azok közül való, amelyeknek szerzői egyetlen, tagadhatatlanul ügyes ötletüket a lehetőség legszélső határáig kiaknázzák. Az ötletet mindjárt az első felvonás elején feldobják, aztán három felvonáson keresztül labdázni vele, a harmadik felvonás végén pedig jön a megoldás, a mellyel az első felvonás elején már mindenki amugy is körülbelül tisztában van.

Az első felvonás: Robert de Merinville báró házassodik. Feleségül veszi a magánál jóval fiatalabb Nicole de Monicourt-t. Esküvője napján megfogadja, hogy az anyósát a házasság után ráncbaszedi. Az anyós kihallgatja, s bosszút forral. Véletlen tanuja lesz, amikor a vő elmondja élete első szerelmének történetét: ezelőtt tizenkilenc évvel a versaillesi vonaton egy női szakaszban. A nőt akkor se ismerte, s azóta se tudja, hogy ki volt. Az anyós ezt az esetet használja ki bosszúja alapjául. Elmondja a vejének, hogy a leánya nem a férjé, hanem egy ismeretlen ifjúé, akivel egy villámlásos, menydörgéses estén ezelőtt tizenkilenc évvel a versaillesi vonaton női szakaszában utazott. Kész a bonnyodalom: az esküvő már megtörtént, s Merinville báró riadtan állapítja meg, hogy — a saját leányát vette feleségül.

Második felvonás: Merinville báró külön hálószobában lakik, lelkiismeretfurdalás, sirás, jajgatás, az anyós további intrikája veje ellen, végül is elhatározzák a válást.

A harmadik felvonás pedig: minden kiderül, előkerül az a nő is, aki tizenkilenc évvel ezelőtt tényleg a versaillesi vonaton női szakaszában utazott, kimgyarázkodik, kibékülés, az anyós elveszi büntetését, a fiatalok most már boldogan borulnak egymás nyakába.

Mindez, felsallangozva kitűnő francia humorral, s itt-ott szellemesen beállított helyzetkomikumokkal, egy estére való nevetető, szórakoztató, francia bohózat. Hennequin és Mitchell gondoskodtak arról, hogy állandó derűtség urálja a nézőteret.

Székhelyhídy Adrienne bájos Nicole volt. Az ifjú menyasszony, az önértékben sértett asszony, majd újból a boldog ifjú asszony szerepében a női lélek hü tükrét csillogtatta. Laczkó Aranka, az anyós, újból azzal az élet hűséggel, melegséggel játszott, amely őt anyyira szeretetté tette a közönség előtt. Ami a humort és jókedvet jelentette a darabban, azt Laczkó Aranka talpraesetten vitte a színpadra. Miklóssy Margit kis szerepében szintén a derült hangulat ébrentartásáról gondoskodott.

Merinville bárót, az ujdonsült férjet Forgács Sándor játszotta, s ennek a szerepének megjátszásáért már csak azért is külön elismerés illeti meg, mert tudott abban érzést megjátszani, holott pont ebben a szerepben nagyon is meg kell erőltetnie magát, hogy a szerzők által egy kissé lehetetlen formában beállított érzéseket kifejezésre juttassa. Mihályffy László, a színpadi nevettezés nagymestere ugyancsak a mulattatásról gondoskodott. Leövey Leó és Hoykó Ferenc pedig kis szerepeikkel szintén a francia humor szolgálatában állottak.

Közönség — tekintettel arra, hogy az előadást csak felnőttek számára hirdették — szépen megtöltötte a nézőteret, sokat mulatott, s nem egyszer nyíltzini tapsban részesítette a szereplőket.

(Kpt.)

Előadás az Apollóban jó gyermekek számára. Szombaton 6 órakor a kolozsvári színeszek a »Hamupipőke« című tündéri mesejátékot fogják játszani. Az előadást kizárólag a brassói jó gyermekek részére rendezi a színház nagyon olcsó helyárrakkal.

Lyon Lea: Poór Lili és Janovics Jenő föl lépésével. A hétfő esti előadás iránt már most rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg. Bródy Sándor poétikus, izgalmas drámáját, a Lyon Lea-t fogják előadni s ennek az előadásnak a keretében fog az idényben először föllepni Poór Lili és Janovics. Poór Lili a címszerepet, Janovics Jenő pedig Lyon rabbit fogja játszani. A hétfő esti előadásra kivételesen már most árusítja a pénztár a jegyeket.

Mágnás Miska — olcsó helyárrakkal. Vasárnap délután 4 órakor a legnépszerűbb magyar operette, a Mágnás Miska fog színpadkerülni nagyon olcsó helyárrakkal, Ihász Aladárral a címszerepben.

János vitéz — vasárnap este. Evek óta nem szerepelt a brassói színház műsorán Kacsóh Pongrácz nagyszerű daljátéka, a diadalmas János vitéz. Vasárnap este Tolnay Andorral a címszerepben és Neményi Lilivel Iluska szerepében fogják előadni a János vitézt-t.

HETI MÜSOR:

Szerda: Vigyázat, női szakasz! (A legújabb párisi bohózat. Először. Erre az előadásra a pénztár csak felnőttek számára szolgáltat ki jegyeket. 8-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 19.)

Csütörtök: Délután 4 órakor: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. (Ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök: Este fél 9 órakor: A zsványkirály. (Operette-ujdonság, először. Karácsonyi lilivel, Neményi Lilivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. A második felvonásban szenzációs szerencse-kerék sorolás, értékes és tréfás nyeremény-tárgyakkal, amelyben az egész közönség részt vesz. 9-ik számú A. bérlet. Sorozat-szám: 20.)

Péntek: A zsványkirály. (Operette-ujdonság, másodszor. Szerencse-kerék sorsolással. 9-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 21.)

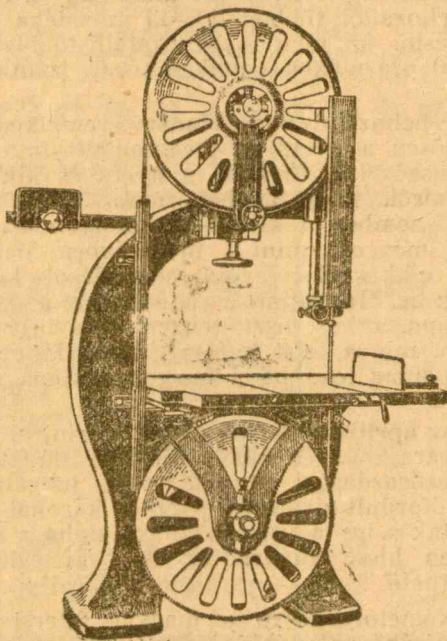
Szombat: Délután 4 órakor: Hamupipőke. (Gyermekelelőadás igen olcsó helyárrakkal. Sorozat-szám: 22.)

Szombaton este nincs előadás.

Vasárnap: Délután 4 órakor: Mágnás Miska. (Olcsó helyárrak. Sorozat-szám: 23.)

Vasárnap: Este fél 9 órakor: János vitéz. (Neményi Lilivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. 10-ik számú A. bérlet. Sorozat-szám 24.)

Hétfő: Lyon Lea. (Poór Lili és dr. Janovics Jenő föl lépésével. 10-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 25.)

A legjobb famegmunkáló gépek

Kamaryt & Meder-nél

Brassó, Weisz Mihály-utca 15.

24015

KÖZGAZDASÁG

Magyarország gazdasági helyzete 1927. április havában

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti kereskedelmi és Ipar-kamara jelentése szerint Magyarország gazdasági helyzete április hónapban is szilárd volt.

A népszövetségi kölcsönből Magyarország nak még 101.5 millió pengő áll rendelkezésére, ami több az eredeti összeg és az eddigi kamatok egyharmad részénél. A bankjegymennyiség a múlt év vége óta 27.8 millióval apadt.

Az értéktőzsde alapirányzata az elmúlt hónap folyamán állandóan szilárd volt. Jelentősebb árfolyamnyereségeket értek el a hónap első felében különösen a vasipari papírok és a biztosítási vállalatok részvényei, az utóbbi hetekben pedig különösen a téglagyári értékek és vegyipari papírok piaca élénkült meg. A központi Statisztikai Hivatal által kimutatott részvényindex szerint a tőzsdei papírok elérték béli értékük 28.2 százalékát, s az érték emelkedés az év első negyedében mintegy 25 százalékot tesz ki, a megelőző évi márciusihoz viszonyítva pedig az emelkedés meghaladja a 100 százalékot.

A kilenc legnagyobb pénzintézet alaptőkéje 129.9 millió pengőt tesz, összes saját tőkéje 231.2 millió; a múlt évi kimutatott nyereség 16.8 millió volt és az osztalék ebből 12.3 millió.

A postatakarékpénztárnál és a 13 nagy pénzintézetnél a takarékbetétek az 1913-iki álladékuknak, 27.6 százalékát, a folyószámlabetétek pedig 62.1 százalékát érték el.

A külkereskedelmi forgalmat a behozatal nagymértvű emelkedése jellemzi, amely a múlt év megfelelő időszakához képest 38.9 milliót emelkedést mutat. Kivitelünk pedig 1.2 milliót csökkent. A behozatali többlet első évnegyedi összege megközelíti a múlt egész évi 82.3 milliót behozatali többletet. Tekintetbe véve azonban, hogy Magyarország agrárállam, s így szabályszerű jelenség, hogy a kereskedelmi mérleg az év első felében mutatja a legnagyobb passzivitást, s az első évnegyedre általában az egész évi behozatali többlet 40—45 százaléka szokott esni, az idén a behozatali többletnek cca 50 százalékos emelkedésével számolhatunk.

A behozatal nagymértvű emelkedését különösen a nyers és megmunkált fa, a gyapjuszövedek, továbbá a nyers és kikészített bőrök nagyobb behozatala idézte elő. Ezzel szemben a kivitel ugyanolyan színvonalon mozgott, mint a múlt évben, bár az egyes cikkeknel nagyobb eltolódások következtek be. Hanyatlott a vágóállatok, a zsir és szalonna, a hus, liszt, tengeri és a tojás exportja, míg a leölt baromfi, rozs, lóhere és lucernamag továbbá a burgonyaexport emelkedett.

Az áprilisi vetésjelentések szerint a nagybárá esős és hűvös időjárás különösen a mezőgazdasági munkálatokat hátráltatta. Az előfordult zivatarok jelentős károkat nem okoztak s így a vetések állása, noha a fejlődésben kissé elmaradtak is, kielégítőnek tekinthető.

Németországban a magyar nyerstermékek iránt az utóbbi időben igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Különösen a magyar burgonyát vásárolják nagy tételekben. Ugyancsak nagy kereslet mutatkozik a mákoi hagyma iránt is. A magyar búzának, rozsnak Olaszországban egyre javuló piaca van és egyre több olasz cég iparkodik magyar termékkiviteli cégekkel állandó összeköttetést teremteni Törökország felé az elmúlt hónapban jelentős magexportúztól fejlődött ki, különösen tengeri, baltacim, csilagfürt és biborhere magvakban. Svájcba és Franciaországba az elmúlt hó folyamán 500 hízalt ürűt exportáltunk, ugyancsak Franciaország, továbbá Norvégia aszalt szilvát vásároltak. Magyar tojás iránt Spanyolország mutatott érdeklődést. Már múlt havi közleményünkben megemlékeztünk arról, hogy baromfi és tojáskivitelünk fejlődését, mely az elmúlt években hatalmas arányokat öltve, 1926-ban értékben meghaladta lisztkivitelünket, — veszélyeztetni az újabb egyre jobban fellendülő orosz baromfi és tojáskivitel.

Az orosz áru árban versenyképes, de silányabb minőségű.

A szesztermelés március havi összes mennyisége 28078 hl. A magyar szesz kivitel főként Svájcba, az északnémet és olasz kikötőkbe, Ausztriába, Hollandiába és Délamerikába irányul. Az 1926. évi szesz kivitel 173 ezer hl-t tett ki, szemben az 1925 évi 110,200 hl-rel. Ez 63 százalékos emelkedésnek felel meg.

A magyar vasiparban alkalmazott munkások száma a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének kimutatásai szerint hónapról hónapra jelentősen emelkedik. A tavaszi munkák a gyárakban teljes erővel megindultak, mindazonáltal a munkáslétszám s a gyárak foglalkoztatásának emelkedő irányzata még nem érte el legmagasabb pontját s előreláthatólag az ősz folyamán újabb munkásfelvételekre kerül majd sor. A vas és gépiparban az utóbbi hetekben nagyarányú koncentrációs tárgyalások indultak meg, melyek közül a vagonipari koncentráció ügye van a legelőrehaladottabb stádiumban.

A textiliparban nagyarányú beruházások és üzem bővítések vannak folyamatban.

A nagykereskedelmi áruk indexszáma 1927 március havában 129-ről 128-ra, vagyis 0.8 százalékkal csökkent. Az indexszám esését az élelmészeti cikkek és mezőgazdasági termények indexszámánál jelentkező visszaesés idézte elő és ezzel márciusban megszakadt az az irányzat, mely a múlt év vége

óta az élelmészeti index elég jelentős emelkedésében nyilvánult.

A kiskereskedelmi áruk indexszáma április folyamán 0.25 százalékkal emelkedett, ami főleg a kenyér, zsir, sertéshús, tej és vaj árának emelkedésével magyarázható.

A munkanélküliség, eltekintve a múlt év decemberében bekövetkezett idényszerű emelkedéstől, most már egy év óta állandó csökkenést mutat a szakszervezetek által kimutatott munkanélküliek száma. A munkanélküliek tényleges száma 1927 március végén 19,651 volt, ami az 1924 évi számnak 68.5 százaléka. A csökkenés március hó folyamán a megelőző hónappal szemben 6.6 százalékos és a múlt év megfelelő hónapjával szemben pedig 36.4 százalékos. — A létfenntartási adatok szerint az élet átlag 24 százalékkal drágább, mint békében volt.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, május 26.

A világpiacon ünnep miatt nincsenek kurzusok.

A belföldi piacon kevés üzlet emelkedett árfolyamokon. Egy olasz lira 9.27, egy dinár 2.98, egy francia frank 6.60, egy osztrák shilling 23.65.

Budapesti értéktőzsde. Zárati árfolyamok pengőben: Magyar hitel 95, Osztrák hitel 63, Salgó 72.5, Rima 130, Délvasút 16.2, Államvasút 33, Kohó 52.5, Atlantika 1.62, Ganz Danubius 230, Kőszén 674, Papiripar 3.7, Nasici 178, Szlavónia 2.8, Földhitelbank 94, Viktória malom 2, Keresk. hitelbank 80, Pesti magy. ker. 127, Beocsini 213, Urikányi 197, Láng 125, Lipták 15, Schlick 97, Brassói 44.3, Cukoripar 239, Temesi szesz 22, Hungária műtr. 73, Olaszbank 63.5, Angol magyar 95.5, Leszámitoló 99, Nova 52, Kronberger 6.5, Csáky 31, Izzó 132, Magnezit 255, Viktória bufor 0.14, Ofa 100.25, Malomsoky 15.5, Pesti Hazai 228.

Napoleon

korszakának legnagyszerűbb fejezete, legizgalmasabb regénye! A csempészek és kalózok, az összeesküvők és hazafiak, a Napoleon-rajongók és az ősi dinasztiahoz makacsul és félve ragaszkodó franciák, egész seregének izgalmas életét tárja elénk **DUMAS legnagyobb alkotása a**

Gróf Monte Cristo

új népszerű képes kiadása. Megjelenik naponta 20 oldalas füzetekben.

Számonként 3 lej.

A teljes regény összesen 50 füzetben jelenik meg, tehát kb. 140 — lejért megkaphatja a közel 800 — lejes bolti áru hatalmas művet.

Kapható minden újságárusítónál.

Ha az Ön helységében nem kapható, forduljon egy levelezőlapra alábbi kiadóhoz, ahonnan

teljesen ingyen

kap mutatványszámot. Előfizetési ár 1 — 25-ös számig 70 — lej, 1 — 50-ig (a teljes regényre) portó-költséggel együtt 140 — lej. Előfizetőknek az eddig megjelent számokat kiküldjük, a továbbiakat pedig előjegyezzük.

Brassói Lapok

Könyvosztálya, Brassó.

Viszonteladónak megfelelő rabattal szállítjuk bizonyányba.

SPORT

(x) Románia futballbajnoksága. A központi futballbizottság kisorsolta Románia 1927. évi kerületközi bajnokainak mérkőzéseit. Julius 3-án Csernovicz—Kisenev és Nagyszeben—Bukarest mérkőzés lesz. A győztesek egymással július 10-én mérkőznek. — Brassó—Galac július 10-én. A győztes csapat július 17-én mérkőzik az előbbi mérkőzések győztesével. — Kolozsvár—Arad július 10-én és Nagyvárad—Temesvár mérkőzése. Az országos döntő bajnoki mérkőzés július 24-én lesz. Mostanáig a következő bajnokok ismeretesek: Csernovicz: Makkabbi. Kisenev: Mihail Viteazui. Nagyszeben: HTV. Brassó: Coltea. Kolozsvár: Universitatea. Nagyvárad: Törökös. Temesvár: Kinizsi. A többi kerület bajnokságai még vitásak.

(x) Coltea—Fulgerul mérkőzés. Vasárnap Bukarestben a hadügyminiszter védnöksége alatt a két kitűnő katonacsapat mérkőzik. Bár mindkét csapat kiváló erdélyi játékosokból áll, és igen szép eredményekre tekintünk, inkább a Coltea győzelmét várjuk, amely Temesváron is legutóbb nagyon szépen szerepelt.

(x) Románia női atletikai bajnokságai. Június 5-én tartják meg Brassóban a vadászok új modern atletikai pályáján Románia női atletikai bajnokságait. A nevezések június 1-ig Medeleanu kapitány címére a helyi vadászokhoz küldendők.

(x) Lengyel—román nemzetközi vívóverseny. Bukarestből jelentik: A lengyel—román vívóverseny Lembergben június 5 és 6-án kezdődött. A román színeket C. H. Rogge, M. Savu, N. Ne ciulescu, G. Garamfil, Dan Gheorghiu, R. Penescu, és Raiciu főhadnagy képviselik. Románia két viselőit a versenyt D. Cesianu és Sturdza ezredes mint a zsűri tagjai kísérik.

(x) Bukarest—Kolozsvár válogatott mérkőzés. Június 5-én Bukarestben mérkőzik a két város válogatottja. A múlt évben a kolozsváriak 5:4 arányban győzték le a bukaresti válogatott csapatot.

GENTLEMAN-FARM

Irta: KISZELY GYULA

58

Metcalf megkötötte magát. Mi másodszor nem szaladunk a perapliba. Elfogtak, mert nem engedünk az erőszaknak, most tehát csak az erőszaknak engedünk. Az Egyesült Államok nevében hoztak be, most tegyenek ki az Egyesült Államok nevében. Ismeretlen narmadik személyek nem üzhettek játékot a szabadságunkkal.

A fiskális jól lehetett fizetve. A táskájába nyúlt és kihúzott belőle egy papirost: — Cherifinspektor, szerezzen érvényt a birói parancsnak!

A Cnerifinspektor csöngetett. A sisakosok újra előkerültek.

— Vezessék ki a gentlemaneket! Uovarisan karonfogtak és vezettek minket. A folyosón ott vártak a riportereink. Metcalf rájuk szólt:

— Tanulj névem fel a sajtót, hogy erőszakkal nyelveztek minket szabadlábval!

A fiúk szélesen nevettek, buzgón jártatták a ceruzát, aztán a nyomunkba szegődtek. Lent, a kapuban, a sisakosok szalutáltak és elbocsátották a karjainkat:

— Lökessük ki magunkat a kapun is? — kérdezte sugva Metcalf.

Ezt mégis leintette a parancsnok. A lányok is itt vannak. A kapuban különben is várt reánk egynéhány bundásember. Kettő vagy három hotel-agens volt. Szabad ellátást ajánlott, ná a cégéhez szállunk. Egy másik film-embernek bizonyult. Nagy tiszteletdíj ellenében szerződletni kívánt, ha lejátszuk az élményeinket. Egy másik hallos meg a revüjében akart felléptetni.

Megköszöntük és elhárítottuk a szívesseget. Az emberek sajnálták és minden eshetőségre ideadták a kártyáikat. El is kísérték ahhoz a Ritz-intézményhez, amelyet Metcalf első amerikai utjából ismert.

Ott fejedelmileg szállásoltak el. Zdenko azonban előbb a barba kalauzolt. Ennyi viszontagságra megérdemeltünk egy cock-falt.

— Mr. Judge, — kezdte itt Metcalf — a dolog egészen egyszerű. Mi azért jöttünk Amerikába, hogy gentleman-farmot csináljunk. Nem rugnaltuk fel a gentleman-törvényt.

A hallgatóságból elismerő »hip« lebbent fel valanol hátul. A Judge megintette a hallgatóságot. Ki fogja üríteni a termet. Aztán Metcalfhoz fordult:

— De az állam törvényét rugták fel önök!

Metcalf, — akiről a sanfranciscói sebész leszedte már a pólyákat! s a helyébe a Zdenko által ígért fekete szemkötést rakta föl — legyintett:

— Sir Judge, ön elfelejti, hogy az Egyesült Államok törvényének a mi védelmünkre nem volt szüksége, az a szőlő-lady azonban egy rendőrbizottsággal állott szemben...

A hallgatóságból most már gunyos hip-hip hangzott fel. A Judge újból megintette a hallgatóságot. Meg is fogja bírságotni a hip-hipezőket. Ujra visszafordult Metcalfhoz és más oldalról fogta meg a dolgot:

— Az, aki a rendőrbizottsággal szemben állott, nem lady volt, hanem egy bűnös. — Nem tudták ezt önök?

A Metcalf fölényes gesztusa ekkor szinte lenségesse magasodott:

— Hallottuk, Mr. Judge, de mi, magyarok, pletykák alapján nőt el nem ítélünk...

A hallgatóságból viharoként tört fel a nurrá. A Judge pedig nem intette meg a hallgatóságot, hanem a szolgálkat intette be és kiürítette a termet.

A közönség kivonult, utjában azonban a kendőt lobogtatta felénk.

Meglepetett nézni ezt a hallgatóságot. A sanfranciscói upper ten thousand minden szép asszonya és minden dandyje jelen volt. A teremben a távol Kelet minden legdrágább illata kavargott, annyi igazgyöngy volt együtt, hogy kagylótáblává lehetett volna világítani vele a pokol tornácát.

Ez a sok szép szem pedig ma mind felénk ragyogott. Mióta a városban voltunk, erős atmoszférával nőtt irántunk a lelkesedés. Az újságok öles betűkkel nyomatták ki dolganak. Szenczációs címekkel. »Nem fogadnak el ismeretlenül szívességet! Erőszakkal kellett szabadlábval helyezni őket! Visztautasítják az ingyenes ellátást! Egy mindnyájunkért és mindnyáján egyért! Vád alá nyelveztetik magukat, akik jelen sem voltak! Titokzatos kéz tette le a biztosítékot! A gentlemanek nem engednek játszani a szabadságukkal! Nemzetközi bonyodalmak várhatók! Így ment ez nap-nap mellett.

(Folytatjuk.)

Kiadó a Brassói Lapok nyomdájában.

Megjelent!

Megjelent!

Kereskedőknek
iparosoknak
gyárosoknak
nélkülözhetetlen Románia új behozatali

Vámtarifája

Dr. Bereczky Ernő
iparkamarai titkár fordításában.

a) kiadás ára **350 lej**

Tartalmazza a tarifán kívül:

- A fényezés és forgalmi adótörvény teljes szövegét A) B) C) lajstrommal.
- Községi alap és fogyasztási illeték törvényét.
- Göngysulysabályt, A) B) és C) táblázattal.
- Betűsoros tárgymutatót.

b) kiadás ára **800 lej**

a fenti anyagokon kívül külön jegyzeteknek való lapbetéteket tartalmaz. Vevője hat hónapon keresztül teljesen ingyen kapja az összes tarifarendeleket, tarifadöntvényeket stb.

Saját érdekében az utóbbit rendelje. Kapható a

Brassói Lapok könyvosztályában.

Megjelent! Megjelent!

Némethy József:

Kőműves-mesterség

Gyakorlati kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállalkozók s főleg kőművesmesteri vizsgára készülő gyakorlatok és segédlek részére.

Hatodik javított és bővített kiadás

535 oldal. A szöveg közé nyomott 920 képpel.

Ára 500 lej.

Az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen, ajánlva szállítja a

Brassói Lapok

Könyvosztálya.

Ujdonság!

Ujdonság!

Eltörhetetlen óraüvegek

kaphatók

I. BOTH és MÜLLER cégnél

BRASSÓ, Weiss Mihály-utca 26 szám.

Elegáns

nyári kalapok

megérkeztek a

WIENER CHIC-hez.

Brassó, Kapu-utca 32.

A Brassói Lapok hirdetései naponként százezer ember olvassa

legszebb étteremkert

a város központjában,
az újonnan berendezett

Gewerbeverein-kert

Kitűnő konyha, jó tiszta italok,
kifogástalan kiszolgálás

Június 1-től minden este elsőrangú

katonazenekar

játszik. Belépődíj nincs.

GOTTMANN EDUARD vendéglős.

Megvételre keresek

régészeti értékekkel bíró magyar és német könyveket, nyomtatványokat, nemesi és egyéb okleveleket, stb. stb.

Ajánlatokat:

„M ü g y ü j t ő“

jeligére a kiadóba kérek

6876

Hirdessen a Brassói Lapokban

Csornátfalu község előljárósága.
Sz. 340—927.

Hirdetmény.

Csornátfalu község 1927. év június 20-án d. e. 9 órakor új árverést tart a község házában a „Figai” nevű erdejében lábon álló 7132 köbméter fenyőhaszonfa eladása céljából, zárt írásbeli ajánlatokkal, melyek 181.866 Lei készpénz vagy állami értékpapírral álló óvadék mellett lesznek benyújtandók.

Árverési feltételek megtekinthetők a község házában a hosszafalusi állami erdőgazdálkodásnál.

A számviteli törvény 72—84. §-ai irányadók az árverésnél.

Cernatu, 1927. május 16.

S Stefan Papp,

bíró.

I. Rusu Tibreanu,

jegyző.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szövege: 8 lej. - Vestagabb betűvel 12 lej. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lej

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetés díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

3 tonnás Fiat teherautó részlete is eladó. Hadnagy Gyula, Kovászna. E. 250

Színigazgatók! Műkedvelők! Teljes szín-házi felszerelés olcsón eladó Dolcsignál, Déván. E. 419

Két ház egy udvaron, két üzlethelyiséggel, kőcsma engedéllyel, átköltözés miatt kedvező feltételek mellett együttesen vagy külön sürgősen eladó. Cím E. 455. szám alatt a kiadóhivatalban.

Eladó ház Katonakörház-tér 92. szám. 6880

Családi ház belváros közelében olcsón eladó. Cím E. 458 szám alatt a kiadóban.

Tramvaj állomásnál nagy csűr, gyalugép, vezérianer, transzmissziók, szénaprés teljes felszereléssel eladók Hosszúfalú 1063. E. 67

1 drb. 9 HP. Kállai benzínmotor, 1 drb. Vihterle Prosniczai cséplő 800-as, 1 drb. herefejtő 3 lábas jókarban szíjazattal és felszereléssel együtt eladó csak komoly vevővel tárgyalok. Cím Bordás Sándor Sepsimogyorós, u. p. Uzon. 6878

Eladó 3 barázdás traktor eke 9000 lej, két barázdás eke 6000 lejért kintűnő karban Ioan Petrus Oprisani posta Turda 6873

2 üléses autó használatú állapotban, villanyvilágítással, jó gumikkal, 50.000— lejért eladó. Közeli felvilágosítást adjon Hans Turmus, Langgasse 173. 6870

250 métermázsas első minőségű szén és sarju eladó. Cím: Boer Luiza, Fogaras, Piața Unirei 25. 6879

Megvételre keresetlik egy nagyszabású páncélszekrény könyvek és értékpapírok részére. — Brassói Népbank R.-t., Brassó. 6875

Eladó egy cséplőgarnitúra 900-as Agrar motorral, teljes felszereléssel, üzemszerű állapotban, azonkívül 2 drb. 3 és 4 lábas Hoffber-féle herefejtő. Cím Zoltán András, Lisznyó, Háromszék. E. 457

Allást nyerhet

Egy jó munkás manciúrnő azonnal felvétetik heti 700 lej fix fizetéssel. Csak s. elsőrangú munkások jelentkezzenek. Cím 6706 sz. alatt a kiadóban.

Segédek és tanulókat női szabószághoz felvesz Bokorné Kapu-u. 67. 6871

Egy tanuló leány felvétetik Stenner Káthe kalapszalón, Korona új épület. 6866

Ráclakatos kérésünk azonnali belépésre. Fodor Gábor, Focșani. 6867

Állást keres

Fűrészgyári gépész állást keres több évi gyakorlati esetleg szerelést is vállal esetleg más üzemhez is elmegy cím 6888 szám alatt a kiadóba.

Gondnoki állást vagy gyógyszerért berbevételekre keresek. Cím 6874 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Vegyes

Állandó sofőr-is kola Péter Istvánnál Keresztutca 2. Brassó. E. 459

SMYRNA-FONAL

és alapanyag nagyban kapható:

GOLDSTEIN MOR
Oradea, Str. Cosbuc 9.

Ugyanott kapható a legolcsóbb és legfinomabb:

Szőnyegfelvető !!

6844

Keresünk „SINGER” varrógépek részletárására komoly, megbízható eladót és pénzbeszedőt helyben és vidékre. BOURNE & Co. Braşov, Târgul Boliilor 7. 2586

Társat keresek földkö-rüli gyalogúthoz (23 éves). Ajánlatot „India felé” jelgére a kiadóhivatalba. 6865

2-4 középiskolát végzett flu nyomdász tanuló-nak felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

Megjelent

a bélyeg- és illetéktörvény

magyar szövege Dr. Ehrlich István ügyvéd szak szerző fordításában. A törvény

nélkülözhetetlen segédeszköze

nemcsak minden gyakorló ügyvédnek, hanem minden iparosnak, kereskedőnek, pénzintézetnek, vállalatnak, sőt minden magánosnak is.

Ara 80 lej.

Az összeg és 12 lej portó és ajánlasi díj beküldése ellenében szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Cséplőgéphez osztályozó hengerkefét, valamint keféket ipari célra készít, javít: Müller keféüzeme Cluj, Str. Iorga 14.

Románia iparvidékének és közgazdasági centrumának nagy napilapja

a

TEMESVÁRI HIRLAP

Munkatársak minden Metropolisban !!!

0072

Praktikus és rentabilis ujdonságok terjesztésére

Brassó- és Háromszék megye részére agilis, 30-40 ezer leu tőkével rendelkező

alképviselet

keresünk.

Személyes tárgyalások 27-én d. u. 6-8-ig és 28-án d. e. 10-12-ig.

HOTEL COROANA, 135. sz. szoba.

6881

Flügger-féle, bécsi gyártmányu

padlólakkok

valamint használatra kész

Olajfestékek, Email

autó- kocs- és speciális lakkok.

2413

Ajánlja: PETERSBERGER H.

fűszer és festékárú kereskedés, Brassó, Hosszú-u. 22

KÖLNI — VIZ — SZAPPAN — PUDER — KRÉM

BOUQUET D'ORIGAN

BOUQUET DE CHYPRE
CH. DUPRÉ

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidálmátának körforgógépén Brassóban.